

ИЗВЛЕЧЕНИЕ

ОТ ДОКУМЕНТА „ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ”

ОТ МЕСЕЧНАТА СЕСИЯ ОТ

19 - 23 октомври 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

P9_TA-PROV(2020)0268.....	5
ИЗМЕНЕНИЕ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 168/2013 ПО ОТНОШЕНИЕ НА СПЕЦИАЛНИТЕ МЕРКИ ЗА ПРЕВОЗНИТЕ СРЕДСТВА ОТ КАТЕГОРИЯ L, ПОСЛЕДНИ ОТ ДАДЕНА СЕРИЯ, В ОТГОВОР НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 ***I	
P9_TA-PROV(2020)0272.....	15
ЗАКОНОДАТЕЛЕН АКТ ЗА ЦИФРОВИТЕ УСЛУГИ: ПОДОБРЯВАНЕ НА ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ЕДИННИЯ ПАЗАР	
P9_TA-PROV(2020)0277.....	61
ПРАВА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ ПРИ РАЗРАБОТВАНЕТО НА ТЕХНОЛОГИИ ЗА ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ	
P9_TA-PROV(2020)0282.....	73
БЪДЕЩЕТО НА ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ В КОНТЕКСТА НА COVID-19	
P9_TA-PROV(2020)0283.....	83
ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КОМИСИЯТА В ОБЛАСТТА НА ВИЗОВАТА РЕЦИПРОЧНОСТ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 7 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/1806	

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0268

Изменение на Регламент (ЕС) № 168/2013 по отношение на специалните мерки за превозните средства от категория L, последни от дадена серия, в отговор на пандемията от COVID-19 *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 20 октомври 2020 г. относно предложението за изменение на Регламент (ЕС) № 168/2013 по отношение на специфични мерки за превозните средства от категория L, последни от дадена серия, поради пандемията от COVID-19 (COM(2020)0491 – C9-0285/2020 – 2020/0251(COD))

(Обикновена законодателна процедура: (първо четене))

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2020)0491),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0285/2020),
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - след консултация с Европейския икономически и социален комитет,
 - като взе предвид ангажмента, поет от представителя на Съвета с писмо от 14 октомври 2020 г. да бъде одобрена позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид член 59 и член 52, параграф 1 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (A9-0190/2020),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето

предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 20 октомври 2020 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2020/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 168/2013 по отношение на специалните мерки за превозните средства от категория L, последни от дадена серия, в отговор на пандемията от COVID-19

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

след консултация с Европейския икономически и социален комитет,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

¹ Позиция на Европейския парламент от 20 октомври 2020 г.

като имат предвид, че:

- (1) Кризата, свързана с COVID-19, предизвика прекъсване на веригата на доставки на основни части и компоненти за превозните средства от категория L и съществен спад в търсенето на тези превозни средства. Това значително забави производителите да пласират складовите си наличности от превозни средства, отговарящи на норма Евро 4, които съгласно приложение IV към Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета² трябва да се регистрират, преди да започне да се прилага екологичната норма Евро 5 на 1 януари 2021 г.
- (2) Правилата за превозните средства, последни от дадена серия, установени в Регламент (ЕС) № 168/2013, дават възможност на производителите да продължат да предоставят на пазара, да регистрират или да пускат в употреба ограничена част от складовите наличности от превозни средства от категория L, които не могат да бъдат предоставяни на пазара или повече не могат да се предоставят на пазара поради влизането в сила на нови технически изисквания, по отношение на които те не са одобрени.
- (3) Като се имат предвид сътресенията поради кризата, свързана с COVID-19, е видно, че правилата за превозните средства, последни от дадена серия, в Регламент (ЕС) № 168/2013 не представляват подходящо решение с оглед на броя на превозните средства от категория L, отговарящи на норма Евро 4, които производителите ще имат на склад, след като започне да се прилага екологичната норма Евро 5.

² Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на дву-, три- и четириколесни превозни средства (ОВ L 60, 2.3.2013 г., стр. 52).

- (4) С оглед на извънредните обстоятелства поради кризата, свързана с COVID-19 и за да се избегнат евентуални смущения на пазара, е необходимо да се измени Регламент (ЕС) № 168/2013, за да се включат специални мерки за превозните средства, последни от дадена серия, в отговор на кризата, свързана с COVID-19.
- (5) За да се гарантира, че прилагането на тези специални мерки за превозните средства, последни от дадена серия, е ограничено до превозните средства на склад към момента на въвеждане на националните ограничителни мерки, броят на превозните средства, които са обект на тези специални мерки, не следва да надвишава броя на отговарящите на норма Евро 4 превозни средства от категория L, които са били на склад към 15 март 2020 г.

- (6) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да се изменят правилата в Регламент (ЕС) № 168/2013 за превозните средства, последни от дадена серия, приложими за 2021 г., в отговор на кризата, свързана с COVID-19, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (7) Поради неотложността, предизвикана от извънредните обстоятелства вследствие на кризата, свързана с COVID-19, се счита за целесъобразно да се предвиди изключение от срока от осем седмици, посочен в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към ДЕС, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (8) Поради това Регламент (ЕС) № 168/2013 следва да бъде съответно изменен.
- (9) Настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

В глава XI от Регламент (ЕС) № 168/2013 се вмъква следният член :

„Член

44a

Специални мерки за превозните средства, последни от дадена серия, в отговор на пандемията от COVID-19

1. Чрез дерогация от член 44 и като се спазват параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член, превозните средства, които отговарят на даден тип превозно средство, чието ЕС одобряване на типа, което ще стане невалидно на 1 януари 2021 г. съгласно член 37, параграф 2, буква а), могат да се предоставят на пазара, да се регистрират или да се пускат в употреба като превозни средства, последни от дадена серия, до 31 декември 2021 г.
2. Броят на посочените в параграф 1 от настоящия член превозни средства, последни от дадена серия, не надвишава броя на превозните средства, които са с ЕС одобряване на типа, което ще стане невалидно на 1 януари 2021 г. съгласно член 37, параграф 2, буква а), и които са били на склад към 15 март 2020 г.

3. Производител, който иска да се възползва от дерогацията по параграф 1, подава заявление до националния орган на всяка държава членка, където съответните превозни средства трябва да се предоставят на пазара, да се регистрират или да се пуснат в употреба, като посочва броя на превозните средства, последни от дадена серия, за които се иска дерогацията по параграф 1.

Съответният национален орган решава в срок до един месец от получаване на заявлението дали да допусне на своята територия регистрацията на тези превозни средства, последни от дадена серия, и съответно какъв да е броят им.

4. Върху сертификата за съответствие на превозните средства, които се пускат в употреба в съответствие с параграф 1, се прави специален запис, обозначаващ ги като „2021 г. — последни от дадена серия“.
5. До 1 юли 2021 г. държавите членки информират Комисията за броя на превозните средства, на които е предоставен статут на превозни средства, последни от дадена серия, по силата на настоящия член“.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0272

Законодателен акт за цифровите услуги: подобряване на функционирането на единния пазар

Резолюция на Европейския парламент от 20 октомври 2020 г. с препоръки към Комисията относно законодателния акт за цифровите услуги: подобряване на функционирането на единния пазар (2020/2018(INL))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия)³,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1150 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за насърчаване на справедливост и прозрачност за бизнес ползвателите на посреднически онлайн услуги⁴;
- като взе предвид Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги⁵,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО⁶,
- като взе предвид Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета

³ ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1.

⁴ ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 57.

⁵ ОВ L 136, 22.5.2019 г., стр. 1.

⁶ ОВ L 136, 22.5.2019 г., стр. 28.

(„Директива за нелоялни търговски практики“)⁷,

- като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011⁸,
- като взе предвид Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар⁹,
- като взе предвид резолюцията си от 21 септември 2010 г. относно доизграждането на вътрешния пазар по отношение на електронната търговия¹⁰,
- като взе предвид своята резолюция от 15 юни 2017 г. относно онлайн платформите и цифровия единен пазар¹¹,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 11 януари 2012 г., озаглавено „Съгласувана уредба за повишаване на доверието в цифровия единен пазар за електронната търговия и интернет услугите“ (COM(2011)0942),
- като взе предвид Препоръка (ЕС) 2018/334 на Комисията от 1 март 2018 г. относно мерки за ефективна борба с незаконното съдържание онлайн¹² и съобщението на Комисията от 28 септември 2017 г., озаглавено „Борба с незаконното онлайн съдържание: Повишаване на отговорността на онлайн платформите“ (COM(2017)0555),
- като взе предвид съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 26 април 2018 г., озаглавено „Европейският подход за борба с дезинформацията, разпространявана онлайн“ (COM(2018)0236), което обхваща невярна или подвеждаща информация, която се създава, представя и разпространява с цел икономическа изгода или умишлено въвеждане в заблуждение на обществеността, и може да причини обществена вреда,
- като взе предвид Меморандума за разбирателство относно продажбата на фалшифицирани стоки по интернет от 21 юни 2016 г. и неговото преразглеждане в Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет от 29 ноември 2017 г., озаглавено „Балансирана система за осигуряване на прилагането на правата върху интелектуална собственост, отговаряща на днешните предизвикателства пред обществото“ (COM (2017)0707),
- като взе предвид становището на Комитета на регионите (ECON-VI/048) от 5 декември 2019 г. , озаглавено „Европейска рамка за регулаторни действия по отношение на икономиката на сътрудничеството“,

⁷ ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22.

⁸ ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 1.

⁹ ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36.

¹⁰ ОВ С 50 Е, 21.2.2012 г., стр. 1.

¹¹ ОВ С 331, 18.9.2018 г., стр. 135.

¹² ОВ L 63, 6.3.2018 г., стр. 50.

- като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните)¹³,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО¹⁴,
- като взе предвид Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации)¹⁵,
- като взе предвид Директива 96/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 1996 г. за правна закрила на базите данни¹⁶, Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество¹⁷ и Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудио-визуални медийни услуги (Директива за аудио-визуалните медийни услуги)¹⁸,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 10 март 2020 г., озаглавено „Стратегия за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа“ (COM(2020)0103),
- като взе предвид Бялата книга от 19 февруари 2020 г., озаглавена „Изкуствен интелект – Европа в търсене на високи постижения и атмосфера на доверие“ (COM(2020)0065),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 19 февруари 2020 г., озаглавено „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ (COM(2020)0067),
- като взе предвид ангажиментите, поети от Комисията в рамките на нейните „Политически насоки за следващата Европейска комисия за периода 2019–2024 г.“,
- като взе предвид изследването на Службата на ЕП за парламентарни изследвания, озаглавено „Картографиране на цената на „отказа от Европа“ за периода 2019 – 2024 г.“ („Mapping the cost of Non-Europe 2019-2024“), което показва, че потенциалната полза от завършването на цифровия единен пазар на услуги би

¹³ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

¹⁴ ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 92.

¹⁵ ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.

¹⁶ ОВ L 77, 27.3.1996 г., стр. 20.

¹⁷ ОВ L 167, 22.6.2001 г., стр. 10.

¹⁸ ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1.

могла да достигне 100 милиарда евро,

- като взе предвид изследването на тематичния отдел на Европейския парламент за политики в областта на икономиката, науката и качеството на живот, озаглавено „Директивата за електронната търговия като крайъгълен камък на вътрешния пазар“ („The e-commerce Directive as the cornerstone of the Internal Market“), в което се подчертават четири приоритета за подобряване на Директивата за електронната търговия,
 - като взе предвид изследванията, предоставени от Тематичния отдел за политики в областта на икономиката, науката и качеството на живот за семинара на тема „Правила за електронната търговия, подходящи за цифровата ера“, организиран от комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (IMCO),
 - като взе предвид изследването за оценка на европейската добавена стойност, проведено от Службата на ЕП за парламентарни изследвания, озаглавено „законодателен акт за цифровите услуги: оценка на европейската добавена стойност“ („Digital Services Act: European Added Value Assessment“)¹⁹,
 - като взе предвид ръководството към Директива 98/48/ЕО, с което се въвежда механизъм за прозрачност на разпоредбите относно услугите на информационното общество,
 - като взе предвид членове 47 и 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид становищата на комисията по транспорт и туризъм, комисията по култура и образование, комисията по правни въпроси и комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,
 - като взе предвид доклада на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (A9-0181/2020),
- А. като има предвид, че електронната търговия оказва влияние върху всекидневния живот на хората, предприятията и потребителите в Съюза и когато се извършва при справедливи и регулирани условия на конкуренция, може да допринесе положително за отключване на потенциала на цифровия единен пазар, да повиши доверието на потребителите и да предостави на новите участници, включително микро-, малките и средните предприятия, нови пазарни възможности за устойчив растеж и работни места;
- Б. като има предвид, че Директива 2000/31/ЕО („Директивата за електронната търговия“) е един от най-успешните законодателни актове на Съюза и е формирала цифровия единен пазар във вида, в който го познаваме днес; като има предвид, че Директивата за електронната търговия беше приета преди 20 години, законодателният акт за цифровите услуги следва да отчита много бързото преобразуване и разширяване на електронната търговия във всичките ѝ форми, с нейните многобройни нововъзникващи услуги, продукти, доставчици, предизвикателства и разнообразно специфично секторно законодателство; като

¹⁹ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/654180/EPRS_STU\(2020\)654180_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/654180/EPRS_STU(2020)654180_EN.pdf)

има предвид, че след приемането на Директивата за електронната търговия Съдът на ЕС е издал редица свързани с нея решения;

- В. като има предвид, че в момента държавите членки имат разпокъсан подход за справяне с незаконното съдържание онлайн; като има предвид, че в резултат на това засегнатите доставчици на услуги може да бъдат обект на най-различни правни изисквания, които имат различно съдържание и обхват; като има предвид, че изглежда са налице недостатъчна степен на прилагане и на сътрудничество между държавите членки, както и проблеми с действащата нормативна уредба;
- Г. като има предвид, че цифровите услуги трябва да бъдат изцяло в съответствие с разпоредбите, свързани с основните права, и по-специално правото на неприкосновеност на личния живот, защитата на личните данни, недискриминацията, свободата на изразяване на мнение и на информация, както и медийния плурализъм и културното многообразие и правата на детето, заложиени в Договорите и в Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“);
- Д. като има предвид, че в своето съобщение, озаглавено „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“, Комисията пое ангажимент да приеме, като част от пакета за законодателния акт за цифровите услуги, нови и преразгледани правила за онлайн платформите и доставчиците на информационни услуги, да засили надзора върху политиките на платформите относно съдържанието в рамките на Съюза и да проучи въпроса за *ex ante* правила;
- Е. като има предвид, че пандемията от COVID-19 създаде нови социални и икономически предизвикателства, които засягат сериозно гражданите и икономиката; като има предвид същевременно, че пандемията от COVID-19 показва устойчивостта на сектора на електронната търговия и неговия потенциал като двигател за възстановяването на европейската икономика; като има предвид, че пандемията разкри също така недостатъците на действащата нормативна уредба, и по-специално по отношение на достиженията на правото на ЕС в областта на защитата на потребителите; като има предвид, че това налага предприемането на действия на равнището на Съюза, за да се осигури по-последователен и координиран подход за справяне с установените трудности и за предотвратяването на тяхната проява в бъдеще;
- Ж. като има предвид, че пандемията от COVID-19 показва също така колко уязвими са потребителите в ЕС спрямо заблуждаващи търговски практики от страна на непотчени търговци, продаващи незаконни продукти онлайн, които не са в съответствие с правилата за безопасност на Съюза, или други несправедливи условия за потребителите; като има предвид, че пандемията от COVID-19 показва по-специално, че платформите и онлайн услугите за посредничество трябва да полагат повече усилия с цел откриване и премахване на неверни твърдения и за справяне с заблуждаващи практики на нелоялни търговци по последователен и координиран начин, и особено по отношение на тези лица, които продават фалшиво медицинско оборудване или опасни продукти онлайн; като има предвид, че Комисията приветства подхода на платформите, след като им изпрати писмата на 23 март 2020 г.; като има предвид че са необходими действия на равнището на Съюза за осигуряване на по-последователен и координиран подход с цел да се води борба с тези заблуждаващи практики и да бъдат защитени потребителите;

3. като има предвид, че законодателният акт за цифровите услуги следва да осигури всеобхватна защита на правата на потребителите и ползвателите в Съюза и следователно неговият териториален обхват следва да включва дейностите на доставчиците на услуги на информационното общество, установени в трети държави, когато техните услуги, попадащи в обхвата на законодателния акт за цифровите услуги, са насочени към потребители или ползватели в Съюза;
- И. като има предвид, че законодателният акт за цифровите услуги следва да изясни естеството на цифровите услуги, попадащи в неговия обхват, като същевременно запази хоризонталния характер на Директивата за електронната търговия, като се прилага не само за онлайн платформите, но и за всички доставчици на услуги на информационното общество, както е определено в правото на Съюза;
- Й. като има предвид, че законодателният акт за цифровите услуги следва да не засяга Регламент (ЕС) 2016/679 (ОРЗД), с който се създава нормативна уредба за защита на личните данни, Директива (ЕС) 2019/790 относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар, Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги и Директива 2002/58/ЕО относно обработката на лични данни и защитата на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации;
- К. като има предвид, че законодателният акт за цифровите услуги следва да не засяга Директива 2005/29/ЕО, изменена с Директива (ЕС) 2019/2161, както и Директиви (ЕС) 2019/770 и (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, и Регламент (ЕС) 2019/1150 за насърчаване на справедливост и прозрачност за бизнес ползвателите на посреднически онлайн услуги;
- Л. като има предвид, че законодателният акт за цифровите услуги следва да не засяга уредбата, въведена с Директива 2006/123/ЕО относно услугите на вътрешния пазар;
- М. като има предвид, че някои видове незаконно съдържание, които представляват сериозна причина за безпокойство, вече са определени в националното право и в правото на Съюза, като например незаконното слово на омразата, и следва да не бъдат предефинирани в законодателния акт за цифровите услуги;
- Н. като има предвид, че повишаването на прозрачността и подпомагането на гражданите с цел да придобият медийна и цифрова грамотност във връзка с разпространението на вредно съдържание, слово на омразата и дезинформация, както и да развиват критично мислене, и укрепването на независимата професионална журналистика и на качествените медии ще спомогне за насърчаването на разнообразно и качествено съдържание;
- О. като има предвид, че базата данни WHOIS е публично достъпна база данни, която е полезен инструмент за намиране на собственика на определено име на домейн в интернет, както и на данните и лицето за контакт за всяко име на домейн;
- П. като има предвид, че законодателният акт за цифровите услуги следва да има за

цел да гарантира правна сигурност и яснота, включително на пазара на краткосрочни наеми и услуги за мобилност, чрез насърчаване на прозрачността и на по-ясните задължения за предоставяне на информация;

- Р. като има предвид, че постигнатото през март 2020 г. споразумение на Комисията с някои платформи от сектора на краткосрочното отдаване под наем относно споделянето на данни ще даде възможност на местните органи да разберат по-добре развитието на икономиката на сътрудничеството и ще създаде необходимите условия за надеждно и непрекъснато споделяне на данни, както и за разработването на политики, основаващи се на факти; като има предвид, че са необходими допълнителни мерки, за да се постави началото на по-всеобхватна уредба за споделянето на данни при онлайн платформите за краткосрочно отдаване под наем;
- С. като има предвид, че избухването на пандемията от COVID-19 оказва сериозно въздействие върху сектора на туризма в Съюза и показва необходимостта от продължаване на подкрепата за сътрудничеството относно зелените коридори, за да се гарантира гладкото функциониране на веригите за доставка на ЕС и движението на стоки в рамките на транспортната мрежа на ЕС;
- Т. като има предвид, че развитието и все по-широкото използване на интернет платформите за широк набор от дейности, включително търговски дейности, транспорт и туризъм и обмен на стоки и услуги, промениха начините, по които ползвателите и дружествата взаимодействат с доставчиците на съдържание, търговците и другите физически лица, предлагащи стоки и услуги; като има предвид, че цифровият единен пазар не може да успее, без да е налице доверие на ползвателите в онлайн платформи, които спазват цялото приложимо законодателство и законните интереси на ползвателите; като има предвид, че всяка бъдеща нормативна уредба следва също така да предвижда мерки за справяне с натрапчивите бизнес модели, включително манипулация на поведението и дискриминационни практики, които имат сериозни последици в ущърб на функционирането на единния пазар и на основните права на ползвателите;
- У. като има предвид, че държавите членки следва да положат усилия за подобряване на достъпа до своите съдебни и правоприлагащи системи и на тяхната ефективност по отношение на установяването на незаконността на онлайн съдържание и на решаването на спорове във връзка с отстраняването на съдържание или с блокирането на достъпа;
- Ф. като има предвид, че изискванията на законодателния акт за цифровите услуги следва да бъдат лесни за прилагане на практика от доставчиците на услуги на информационното общество; като има предвид, че онлайн посредниците може да криптират или по друг начин да възпрепятстват достъпа до съдържание от страна на трети лица, включително като посредниците на хостинг съхраняват самото съдържание;
- Х. като има предвид, че предоставянето на възможност на новите иновативни бизнес модели да процъфтяват и укрепването на цифровия единен пазар чрез премахване на необоснованите пречки пред свободното движение на цифрово съдържание са ефективен начин за намаляване на незаконните дейности; като има предвид, че

пречките, които създават фрагментирани национални пазари, спомагат за създаването на търсене на незаконно съдържание;

- Ц. като има предвид, че цифровите услуги следва да осигуряват на потребителите преки и ефективни средства за комуникация, които са удобни за потребителите, лесно разпознаваеми и достъпни, като например адреси на електронна поща, електронни формуляри за връзка, чатботове, обмен на съобщения в реално време или обратно телефонно обаждане, и следва да гарантират, че информацията, свързана с тези средства за комуникация, е достъпна за потребителите по ясен, разбираем и, когато е възможно, единен начин, както и че заявките на потребителите се насочват между различните базови цифрови услуги на доставчика на цифрови услуги;
- Ч. като има предвид, че законодателният акт за цифровите услуги следва да гарантира правото на потребителите да бъдат информирани, ако дадена услуга се основава на изкуствен интелект („ИИ“), използва автоматизирани инструменти за вземане на решения или за машинно самообучение или автоматизирани инструменти за разпознаване на съдържание; като има предвид, че законодателният акт за цифровите услуги следва да предлага възможност за отказ, ограничаване или персонализиране на използването на всякакви елементи за автоматизирано персонализиране, особено с оглед на подреждането, и по-специално да предлага възможност за разглеждане на съдържанието, без то да е предварително организирано, и да предоставя на потребителите по-голям контрол върху начина, по който се подрежда съдържанието;
- Ш. като има предвид, че защитата на личните данни, които са обект на процедури за автоматизирано вземане на решения, вече е обхваната, наред с другото, от ОРЗД и законодателният акт за цифровите услуги следва да няма за цел да повтаря или да изменя тези мерки;
- Щ. като има предвид, че Комисията следва да гарантира, че законодателният акт за цифровите услуги запазва ориентирания към човека подход към ИИ в съответствие с действащите правила относно свободното движение на услуги, основаващи се на ИИ, като същевременно се зачитат основните ценности и права, заложиени в Договорите;
- АА. като има предвид, че националните надзорни органи, когато това е разрешено от правото на Съюза, следва да имат достъп до софтуерната документация и наборите от данни на разглежданите алгоритми;
- АБ. като има предвид, че концепциите за прозрачност и обяснимост на алгоритмите следва да се разбират като изискващи информацията, предоставяна на потребителя, да бъде представена в сбита, прозрачна, разбираема и лесно достъпна форма, като се използва ясен и прост език;
- АВ. като има предвид, че е важно да се определят мерки за осигуряване на ефективно правоприлагане и надзор; като има предвид, че спазването на разпоредбите следва да бъде укрепено с ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, включващи налагането на съразмерни глоби;
- АГ. като има предвид, че законодателният акт за цифровите услуги следва да

балансира правата на всички ползватели и да гарантира, че неговите мерки не са изготвени така, че да облагодетелстват един законен интерес за сметка на друг и да не допуска използването на мерки като офанзивни инструменти при конфликти между предприятия или сектори;

- АД. като има предвид, че предварителният механизъм за вътрешния пазар следва да се прилага в случаите, когато конкурентното право само по себе си не е достатъчно за предприемането на адекватни мерки за преодоляване на установените неефективности на пазара;
- АЕ. като има предвид, че законодателните мерки, предложени като част от законодателния акт за цифровите услуги, следва да се основават на конкретни данни; като има предвид, че Комисията следва да извърши задълбочена оценка на въздействието въз основа на съответните данни, статистически показатели, анализи и изследвания на различните налични възможности; като има предвид, че оценката на въздействието следва също така да оценява и анализира небезопасни и опасни продукти, продавани чрез онлайн пазарите; като има предвид, че оценката на въздействието следва също така да вземе предвид поуките, извлечени от избухването на пандемията от COVID-19, и да вземе предвид резолюциите на Европейския парламент; като има предвид, че законодателният акт за цифровите услуги следва да бъде придружен от насоки за прилагането;

Общи принципи

1. приветства ангажимента на Комисията да представи предложение за пакет от мерки към законодателния акт за цифровите услуги, който следва да включва предложение, с което се изменя Директивата за електронната търговия, и предложение за *ex ante* правила за системните оператори, изпълняващи ролята на пазачи на информационния вход, на основание член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС); призовава Комисията да представи такъв пакет на основание член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от ДФЕС, като следва препоръките, изложени в приложението към настоящата резолюция, въз основа на задълбочена оценка на въздействието, която следва да включва информация относно финансовите последици от предложенията и да се основава на съответните данни, статистически показатели и анализи;
2. признава значението на нормативната уредба, определена с Директивата за електронната търговия, за развитието на онлайн услугите в Съюза и счита, че принципите, от които са се ръководили законодателите при регулирането на доставчиците на услуги на информационното общество в края на 90-те години, са все още валидни и следва да се използват при изготвянето на евентуални бъдещи предложения; подчертава, че правната сигурност в резултат от прилагането на Директивата за електронната търговия даде възможност на малките и средните предприятия (МСП) да разширят търговската си дейност и по-лесно да развият трансгранична дейност;
3. счита, че всички доставчици на цифрови услуги, установени извън Съюза, трябва да спазват правилата на законодателния акт за цифровите услуги, когато насочват услуги към Съюза, за да се гарантират еднакви условия на конкуренция за европейските доставчици на цифрови услуги и за доставчиците на цифрови услуги от трети държави; изисква от Комисията да оцени освен това дали

съществува риск от ответни мерки от страна на трети държави, като същевременно повиши осведомеността относно начина, по който правото на Съюза се прилага по отношение на доставчиците на услуги от трети държави, чиято дейност е насочена към пазара на Съюза;

4. подчертава централната роля, която е изиграла за развитието на цифровия единен пазар клаузата за вътрешния пазар, установяваща контрола на държавата по произход и задължението на държавите членки да гарантират свободното движение на услуги на информационното общество; подчертава необходимостта да се предприемат мерки за преодоляване на все още съществуващите необосновани и непропорционални пречки пред предоставянето на цифрови услуги, например сложни административни процедури, скъпоструващо уреждане на трансгранични спорове, достъп до информация относно приложимите регулаторни изисквания, включително относно данъчното облагане, както и да се гарантира, че не се създават нови необосновани и непропорционални пречки;
5. отбелязва, че съгласно правилата на Съюза относно свободното движение на услуги държавите членки могат да предприемат мерки за защита на легитимни цели от обществен интерес, например защита на обществения ред, общественото здраве, обществената сигурност, защита на потребителите, борба с недостига на жилища под наем и предотвратяване на отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци, при условие че тези мерки са в съответствие с принципите на недискриминация и пропорционалност;
6. счита, че основните принципи на Директивата за електронната търговия, например клаузата за вътрешния пазар, свободата на установяване, свободата на предоставяне на услуги и забраната за налагане на общо задължение за контрол, следва да бъдат запазени; подчертава, че принципът „това, което е незаконно офлайн, е незаконно и онлайн“, както и принципите на защита на потребителите и на безопасност за ползвателите следва също така да се превърнат в ръководни принципи на бъдещата нормативна уредба;
7. подчертава важността на платформите за икономика на сътрудничество, включително в секторите на транспорта и туризма, чрез които услуги се предоставят както от частни лица, така и от специалисти; призовава Комисията, след като проведе консултация с всички съответни заинтересовани лица, да постави началото на по-разбираем обмен на нелични данни и рамка за координация между платформите и националните, регионалните и местните органи, по-специално с цел споделяне на най-добри практики и установяване на набор от задължения за предоставяне на информация, в съответствие със стратегията на ЕС за данните;
8. отбелязва, че режимът на защита на данните е бил актуализиран в значителна степен след приемането на Директивата за електронната търговия и подчертава, че бързото развитие на цифровите услуги изисква солидна, съобразена с бъдещите потребности нормативна уредба за защита на личните данни и на неприкосновеността на личния живот; във връзка с това подчертава, че доставчиците на цифрови услуги трябва да спазват изискванията на правото на Съюза в областта на защитата на данните, а именно ОРЗД и Директива 2002/58/ЕО („Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации“), която понастоящем е в процес на преразглеждане, и

да съблюдават широката рамка на основните права, включително свободата на изразяване на мнение, достойнството и недискриминацията, както и правото на ефективна правна защита, и да гарантират сигурността и безопасността на своите системи и услуги;

9. счита, че законодателният акт за цифровите услуги следва да гарантира доверието на потребителите и ясно да установи, че законодателството за защита на потребителите и изискванията за безопасност на продуктите се спазват, за да се гарантира правна сигурност; посочва, че в законодателния акт за цифровите услуги следва да се обърне специално внимание на потребителите с увреждания и да се гарантира достъпността на услугите на информационното общество; отправя искане към Комисията да насърчава доставчиците на услуги да разработват технически инструменти, които дават възможност на лицата с увреждания действително да имат достъп до услугите на информационното общество, да ги използват и да имат полза от тях;
10. подчертава колко е важно да се запази хоризонталният подход на Директивата за електронната търговия; подчертава, че универсалният подход не е подходящ за справяне с всички нови предизвикателства в съвременната цифрова среда и че многообразието от участници и от услуги, предлагани онлайн, налага използването на съобразен със съответните особености регулаторен подход; препоръчва да се прави разграничение между търговски и нетърговски дейности, както и между различните видове цифрови услуги, хоствани от платформите, вместо да се съсредоточава вниманието върху вида платформа; в този контекст счита, че всички бъдещи законодателни предложения следва да имат за цел да гарантират, че новите задължения, предвидени от Съюза по отношение на доставчиците на услуги на информационното общество, са пропорционални и ясни по своя характер;
11. припомня, че голям брой законодателни и административни решения и договорни взаимоотношения използват определенията и правилата на Директивата за електронната търговия и че следователно всяка промяна на посочените правила ще има значителни последици;
12. подчертава, че наличието на предвидима, съобразена с бъдещите потребности и всеобхватна уредба на равнището на ЕС, както и на лоялна конкуренция, са от решаващо значение за насърчаване на растежа на европейските предприятия, включително малките по мащаби платформи, МСП, включително микропредприятията, предприемачите и стартиращите предприятия, за засилване на трансграничното предоставяне на услуги на информационното общество, за отстраняване на разпокъсаността на пазара и за осигуряване на еднакви условия за конкуренция за европейските предприятия, което им позволява да се възползват изцяло от пазара на цифрови услуги и да бъдат конкурентоспособни на световната сцена;
13. подчертава, че бъдещият инструмент на вътрешния пазар относно *ex ante* правила за системните платформи и обявеният нов инструмент в областта на конкуренцията, насочен към преодоляване на пропуските в законодателството в областта на конкуренцията, следва да бъдат запазени като отделни правни инструменти;

14. припомня, че Директивата за електронната търговия беше изготвена по технологично неутрален начин, за да се гарантира, че тя няма да се окаже остаряла в резултат от технологичното развитие, произтичащо от бързия темп на иновациите в сектора на информационните технологии, и подчертава, че законодателният акт за цифровите услуги следва да продължи да бъде ориентиран към бъдещето и приложим към появата на нови технологии, които оказват въздействие върху цифровия единен пазар; отправя искане към Комисията да гарантира, че всяко преразглеждане ще продължи да бъде технологично неутрално, за да се гарантират дълготрайни ползи за предприятията и потребителите;
15. счита, че е необходима равнопоставеност на вътрешния пазар по отношение на платформената икономика и „офлайн“ икономиката, въз основа на еднакви права и задължения за всички заинтересовани лица – както потребители, така и предприятия; счита, че законодателният акт за цифровите услуги следва да не разглежда въпроса за работещите в платформите лица; поради това счита, че социалната закрила и социалните права на работниците, включително лицата, работещи в платформи или в икономиката на сътрудничеството, следва да бъдат разгледани по подходящ начин в отделен инструмент, за да се осигури адекватен и всеобхватен отговор на предизвикателствата на днешната цифрова икономика;
16. счита, че законодателният акт за цифровите услуги следва да се основава на общите ценности на Съюза, защитаващи правата на гражданите, и да има за цел да насърчава създаването на богата и разнообразна онлайн екосистема с широк набор от онлайн услуги, конкурентна цифрова среда, прозрачност и правна сигурност, за да се отключи пълният потенциал на цифровия единен пазар;
17. счита, че законодателният акт за цифровите услуги предоставя възможност на Съюза да формира цифровата икономика не само на равнището на Съюза, но и да определя стандарти за останалата част от света;

Основни права и свободи

18. отбелязва, че доставчиците на услуги на информационното общество, и по-специално онлайн платформите, включително сайтовете на социални мрежи, имат широкообхватна способност да достигат до и да влияят на по-широка публика, поведение, мнения и практики, включително уязвими групи като непълнолетните лица, и следва да спазват правото на Съюза за защита на ползвателите, на техните данни и на обществото като цяло;
19. припомня, че неотдавнашните скандали, свързани със събирането и продажбата на данни, например с „Кеймбридж аналитика“, фалшивите новини, дезинформацията, манипулирането на гласоподаватели и редица други вреди онлайн (като се започне от слово на омразата и се стигне до излъчването на терористични актове), показаха необходимостта от подобрения по отношение на правоприлагането и от по-тясно сътрудничество между държавите членки с цел да бъдат разбрани предимствата и недостатъците на действащите правила и да се укрепят основните права онлайн;
20. във връзка с това припомня, че някои установени схеми за саморегулиране и съвместно регулиране, като например Кодексът на Съюза за поведение във

връзка с дезинформацията, спомогнаха за структурирането на диалог с платформите и регулаторните органи; препоръчва онлайн платформите да въведат ефективни и подходящи защитни мерки, по-специално за да се гарантира, че те действат с дължимата грижа, по пропорционален и недискриминационен начин и да се предотврати неволното премахване на съдържание, което не е незаконно; тези мерки следва да не водят до задължително „филтриране на качването“ на съдържание, което не е в съответствие със забраната за общи задължения за контрол; предлага мерките за борба с вредното съдържание, словото на омразата и дезинформацията да бъдат редовно оценявани и доразвивани;

21. отново подчертава, че е важно да се гарантира свободата на изразяване, на информация и на мнение, както и наличието на свобода и разнообразие по отношение на пресата и медиите, също и с цел защита на независимата журналистика; заявява настоятелно, че трябва да се защитава и насърчава свободата на изразяване, както и че е важно да има многообразие по отношение на мненията, информацията, пресата и артистичните и културните форми на изразяване;
22. подчертава, че законодателният акт за цифровите услуги следва да укрепи свободите на вътрешния пазар и да гарантира основните права и принципите, установени в Хартата; подчертава, че основните права на потребителите и ползвателите, включително основните права на непълнолетните лица, следва да бъдат защитени от вредни онлайн бизнес модели, включително тези, които се занимават с онлайн реклама, както и от манипулация на поведението и от дискриминационни практики;
23. подчертава колко е важно да се предоставят на потребителите необходимите средства във връзка с упражняването на техните собствени основни права онлайн; отново заявява, че доставчиците на цифрови услуги трябва да зачитат и да дават възможност за упражняване на правото на техните потребители на преносимост на данните, както е предвидено в правото на Съюза;
24. посочва, че биометричните данни се считат за специална категория лични данни със специфични правила за обработката им; отбелязва, че биометричните данни могат да се използват и се използват във все по-голяма степен за идентифициране и установяване на самоличността на хора, което, независимо от потенциалните предимства, води до значителни рискове за и сериозна намеса в правото на неприкосновеност на личния живот и защита на данните, особено когато се извършва без съгласието на субекта на данни, както и до създаване на условия за използване на фалшива самоличност; призовава със законодателния акт за цифровите услуги да се гарантира, че доставчиците на цифрови услуги съхраняват биометрични данни единствено върху самото устройство, освен ако законът не позволява централизирано съхранение, винаги да предоставят на ползвателите на цифрови услуги алтернатива на използването на биометрични данни, заложен по подразбиране, за функционирането на дадена услуга, и задължението клиентите да бъдат ясно информирани относно рисковете от използването на биометрични данни;
25. подчертава, че в духа на съдебната практика по отношение на комуникационните метаданни, публичните органи следва да получават достъп до информация и

метаданни на даден ползвател само с цел разследване на лица, заподозрени в извършването на тежко престъпление, след предварително съдебно разрешение; изразява обаче убеждение, че доставчиците на цифрови услуги не трябва да запазват данни за целите на правоприлагането, освен ако целенасоченото запазване на данни на отделен ползвател не е директно разпоредено от независим компетентен публичен орган в съответствие с правото на Съюза;

26. подчертава колко е важно да се прилага ефективно цялостно криптиране на данните, тъй като то е от съществено значение за доверието към и сигурността в интернет и ефективно предотвратява достъп от страна на неупълномощени трети лица;

Прозрачност и защита на потребителите

27. отбелязва, че пандемията от COVID-19 показва колко е важен и устойчив секторът на електронната търговия, както и нейния потенциал като двигател за рестартирането на европейската икономика, но същевременно и колко уязвими са потребителите в ЕС към заблуждаващи търговски практики от страна на непочтени търговци, продаващи фалшифицирани, незаконни или небезопасни продукти и предлагащи онлайн услуги, които не са в съответствие с правилата за безопасност на Съюза, или налагащи неоправдано и представляващо злоупотреба повишаване на цените или други несправедливи условия за потребителите; подчертава неотложната необходимост от засилване на изпълнението на правилата на Съюза и от засилване на защитата на потребителите;
28. подчертава, че този проблем се утежнява от трудностите при установяването на самоличността на бизнес ползвателите, извършващи измами, като по този начин затруднява потребителите да търсят обезщетение за претърпените вреди и загуби;
29. счита, че настоящите изисквания за прозрачност и предоставяне на информация, определени в Директивата за електронната търговия по отношение на доставчиците на услуги на информационното общество и техните бизнес клиенти, както и минималните изисквания за предоставяне на информация относно търговските съобщения, следва да бъдат засилени успоредно с мерките за подобряване на спазването на действащите правила, без да се вреди на конкурентоспособността на МСП;
30. призовава Комисията да укрепи изискванията за предоставяне на информация, посочени в член 5 от Директивата за електронната търговия, и да изисква от доставчиците на хостинг услуги да сравняват информацията и самоличността на бизнес ползвателите, с които имат преки търговски отношения, с идентификационните данни от съответните съществуващи и достъпни бази данни на Съюза в съответствие със законодателството относно протокола за данните; доставчиците на хостинг услуги следва да изискват от своите бизнес ползватели да гарантират, че предоставяната от тях информация е точна, пълна и актуализирана, и следва да имат правото и задължението да отказват или да преустановяват предоставянето на своите услуги на посочените ползватели, ако информацията относно самоличността на техните бизнес ползватели е невярна или подвеждаща; бизнес ползвателите следва да са тези, които носят отговорност за уведомяването на доставчика на услуги относно всяка промяна в тяхната търговска дейност (например прекратяване на търговската дейност);

31. призовава Комисията да въведе приложими задължения за доставчиците на услуги на информационното общество, насочени към засилване на прозрачността, предоставянето на информация и отчетността; призовава Комисията да гарантира, че мерките за правоприлагане са насочени по такъв начин, че да вземат предвид различните услуги и да не водят неизбежно до нарушаване на правото на неприкосновеност на личния живот и до съдебно производство; счита, че тези задължения следва да бъдат пропорционални и прилагани чрез подходящи, ефективни, пропорционални и възпиращи санкции;
32. подчертава, че съществуващите задължения, посочени в Директивата за електронната търговия и в Директивата за нелоялните търговски практики, относно прозрачността на търговските съобщения и цифровата реклама следва да бъдат засилени; посочва, че следва да бъдат предприети мерки за решаването на неотложни проблеми във връзка със защитата на потребителите, отнасящи се до профилирането, таргетирането и персонализираното ценообразуване, наред с другото, чрез ясни задължения за прозрачност и изисквания за предоставяне на информация;
33. подчертава, че потребителите онлайн се оказват в неравностойно положение спрямо доставчиците на услуги и търговците, които предлагат услуги, подпомагани с приходи от реклама и с реклами, които са пряко насочени към отделни потребители, въз основа на информация, събрана посредством механизми за работа с големи масиви от данни и изкуствен интелект; отбелязва потенциалното отрицателно въздействие на персонализираната реклама, и по-специално микротаргетирането и поведенческата реклама; поради това призовава Комисията да въведе допълнителни правила относно целенасочената реклама и микротаргетирането въз основа на събирането на лични данни и да разгледа възможността за по-строго регулиране на микротаргетирането и поведенческата насочена реклама в полза на форми на реклама с по-малка степен на намеса, които не изискват широко проследяване на взаимодействието на потребителите със съдържание; настоятелно призовава Комисията да обмисли въвеждането на законодателни мерки за повишаване на прозрачността на онлайн рекламата;
34. подчертава колко е важно, с оглед на развитието на цифровите услуги, задължението на държавите членки да гарантират, че тяхната правна система позволява сключването на договори по електронен път, като същевременно се гарантира високо равнище на защита на потребителите; приканва Комисията да преразгледа съществуващите изисквания относно договорите, сключени по електронен път, включително по отношение на уведомленията от държавите членки, и при необходимост да ги актуализира; отбелязва в този контекст увеличаването на броя на „интелигентните договори“, например тези, които се основават на технологиите на разпределения регистър, и изисква от Комисията да направи оценка на разработването и използването на технологии на разпределения регистър, включително „интелигентни договори“, например по отношение на въпроси относно валидността и прилагането на „интелигентни договори“ в трансгранични ситуации, да предостави насоки за това, за да се гарантира правна сигурност за предприятията и потребителите, и да предприеме законодателни инициативи само ако след тази оценка бъдат установени конкретни пропуски;
35. призовава Комисията да въведе минимални стандарти за договорните клаузи и

общите условия, по-специално по отношение на прозрачността, достъпността, справедливостта и недискриминационните мерки, и да преразглежда допълнително практиката на предварително формулирани стандартни клаузи в договорните условия, които не са били индивидуално договорени предварително, включително споразумения за лицензиране на крайните ползватели, да търси начини да ги направи по-справедливи и да гарантира спазването на правото на Съюза, за да се даде възможност за по-лесно участие на потребителите, включително при избора на клаузи, които да направят възможно получаването на по-добре информирано съгласие;

36. подчертава необходимостта от подобряване на ефективността на електронните взаимодействия между предприятията и потребителите с оглед на разработването на технологии за виртуална идентификация; счита, че за да се гарантира ефективността на законодателния акт за цифровите услуги, Комисията следва също така да актуализира нормативната уредба относно цифровата идентификация, а именно Регламент (ЕС) № 910/2014²⁰ („Регламента относно електронната идентификация и удостоверителните услуги“); счита, че създаването на всеобщо приета, надеждна цифрова самоличност и надеждни системи за удостоверяване на автентичността би било полезен инструмент, който да дава възможност за сигурно идентифициране поотделно на физически лица, юридически лица и машини с цел защита срещу използването на фалшиви профили; отбелязва в този контекст, че е важно потребителите да използват или да закупуват по сигурен начин продукти и услуги онлайн, без да се налага да използват несвързани платформи и ненужно да споделят данни, включително лични данни, които се събират от тези платформи; призовава Комисията да извърши задълбочена оценка на въздействието по отношение на създаването на всеобщо приета публична електронна идентичност като алтернатива на частните системи за единен вход и подчертава, че тази услуга следва да бъде разработена по такъв начин, че събираните данни да бъдат в рамките на абсолютния минимум; препоръчва на Комисията да извърши оценка на възможността за създаване на система за проверка на възрастта на потребителите на цифрови услуги, по-специално с цел защита на непълнолетните лица;
37. подчертава, че законодателният акт за цифровите услуги не следва да засяга принципа за свеждане на данните до минимум, установен от ОРЗД, и освен ако това не се изисква от специално законодателство, посредниците на цифрови услуги следва да дават възможност за анонимно използване на техните услуги във възможно най-голяма степен и да обработват само данни, необходими за идентифицирането на потребителя; подчертава, че посочените събрани данни не следва да се използват за никакви други цифрови услуги, различни от тези, които изискват лична идентификация, удостоверяване на автентичността или проверка на възрастта, и че те следва да се използват единствено със законна цел и по никакъв начин да не ограничават общия достъп до интернет;

III и машинно самообучение

²⁰ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

38. подчертава, че макар основаните на ИИ услуги или услугите, използващи автоматизирани инструменти за вземане на решения или инструменти за машинно самообучение, които понастоящем се уреждат от Директивата за електронната търговия, да имат огромен потенциал да осигуряват ползи за потребителите и доставчиците на услуги, законодателният акт за цифровите услуги следва да бъде ориентиран към справяне с конкретните предизвикателства, които те пораждаат по отношение на гарантирането на недискриминация, прозрачност, включително по отношение на използваните набори от данни и целевите резултати, както и разбираемо обяснение на алгоритмите, както и на отговорността, които не са разгледани в съществуващото законодателство;
39. подчертава освен това, че основните алгоритми трябва да са изцяло в съответствие с изискванията относно основните права, по-специално неприкосновеността на личния живот, защитата на личните данни, свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, правото на ефективна правна защита и правата на детето, залегнали в Договорите и в Хартата;
40. счита, че е от съществено значение да се осигури използването на висококачествени, недискриминиращи и непредубедени основни масиви от данни, както и да се помага на гражданите да придобиват достъп до разнообразно съдържание, мнения, висококачествени продукти и услуги;
41. призовава Комисията да въведе изисквания по отношение на прозрачността и отчетността във връзка с автоматизираните процеси на вземане на решения, като същевременно гарантира спазването на изискванията относно неприкосновеността на личния живот на потребителите и търговските тайни; посочва, че е необходимо да се даде възможност за външни регулаторни одити, надзор за всеки отделен случай и периодични оценки на риска от страна на компетентните органи, както и да се оценяват свързаните с тях рискове, по-специално рисковете за потребителите или трети страни, и счита, че предприетите мерки за предотвратяване на тези рискове следва да бъдат обосновани и пропорционални и не следва да възпрепятстват иновациите; счита, че принципът "контролът се държи от човека" следва да се спазва, наред с друго, с цел предотвратяване на увеличаване на рисковете за здравето и безопасността, на дискриминацията, на неправомерно наблюдение или на злоупотребите, или с цел предотвратяване на евентуални заплахи за основните права и свободи;
42. счита, че потребителите и ползвателите следва да имат правото да бъдат надлежно информирани своевременно и кратко, по лесно разбираем и достъпен начин, и техните права следва да бъдат ефективно гарантирани при взаимодействие с автоматизирани системи за вземане на решения и други иновативни цифрови услуги или приложения; изразява загриженост във връзка със съществуващата липса на прозрачност по отношение на използването на виртуални асистенти или чатботове, което може да бъде особено вредно за уязвимите потребители, и подчертава, че доставчиците на цифрови услуги не следва да използват единствено автоматизирани системи за вземане на решения за помощ на потребителите;
43. счита, в тази връзка, че следва да бъде възможно потребителите да бъдат ясно информирани при взаимодействието им с автоматизирани системи за вземане на

решения и относно това как да се свържат с упълномощено за вземане на решения лице, как да изискват проверки и корекции на евентуални грешки, произтичащи от автоматизирани решения, както и да търсят правна защита за всяка вреда, свързана с използването на автоматизирани системи за вземане на решения;

44. подчертава, че е от голямо значение да се увеличи потребителският избор, контролът на потребителите и доверието на потребителите в услугите и приложенията с ИИ; поради това счита, че за да се увеличи защитата на потребителите в цифровия свят, наборът от техните права следва да бъде разширен, и призовава Комисията да разгледа по-специално критериите и контрола във връзка с отчетността и справедливостта, както и правото на недискриминации и непредубедени масиви от данни с ИИ; счита, че потребителите и ползвателите следва да разполагат с по-голям контрол върху начина, по който се използва ИИ, както и възможността да откажат, ограничат или персонализират използването на всички свързани с ИИ функции за персонализиране;
45. отбелязва, че инструментите за автоматизирана модерация на съдържание не са способни ефективно да разбират нюансите на контекста и значението в човешката комуникация, което е необходимо условие за определяне на това дали оценяваното съдържание отговаря на критериите за незаконност или нарушение на условията за предоставяне на услугата; поради това подчертава, че използването на такива инструменти не следва да бъде задължително съгласно законодателния акт за цифровите услуги;

Справяне с незаконното онлайн съдържание и дейности

46. подчертава, че съществуването и разпространението на незаконно съдържание и дейности онлайн е сериозна заплаха, която подкопава доверието и увереността на гражданите в цифровата среда, вреди на развитието на здрави цифрови екосистеми и може също така да има сериозни и дълготрайни последици за сигурността и основните права на физическите лица; отбелязва, че в същото време незаконното съдържание и дейности могат лесно да се разпространят, а тяхното отрицателно въздействие да бъде усилено в рамките на изключително кратък период от време;
47. отбелязва, че не съществува универсално решение за всички видове незаконно съдържание и дейности; подчертава, че съдържание, което може да е незаконно в някои държави членки, може да не е такова в други, тъй като само някои типове незаконно съдържание са хармонизирани в Съюза; призовава за строго разграничение между незаконно съдържание, наказуеми деяния и незаконно споделяно съдържание, от една страна, и вредно съдържание, слово на омразата и дезинформация, от друга страна, които не винаги са незаконни и обхващат много различни аспекти, подходи и правила, приложими във всеки отделен случай; счита, че режимът на правна отговорност следва да се отнася до незаконно съдържание единствено съгласно определението в правото на Съюза или в националното право;
48. счита обаче, че без да се засяга широката уредба на основните права и съществуващото секторно законодателство, един по-съгласуван и координиран

подход на равнището на Съюза, който отчита различните видове незаконно съдържание и дейности и се основава на сътрудничество и обмен на най-добри практики между държавите членки, ще спомогне за по-ефективно справяне с незаконното съдържание; подчертава също така необходимостта от адаптиране на строгостта на мерките, които трябва да бъдат предприети от доставчиците на услуги, към сериозността на нарушението и призовава за подобряване на сътрудничеството и обмена на информация между компетентните органи и доставчиците на хостинг услуги;

49. счита, че доброволните действия и саморегулирането от страна на онлайн платформите в цяла Европа донесоха някои ползи, но е необходима ясна правна уредба за премахване на незаконно съдържание и дейности, за да се гарантира бързото съобщаване и премахване на такова съдържание онлайн; подчертава, че е необходимо да се предотврати налагането на общо задължение на доставчиците на цифрови услуги да наблюдават информацията, която пренасят или съхраняват, и да се предотврати активното търсене, модеризиране или филтриране на цялото съдържание и дейности, нито *де юре*, нито *де факто*; подчертава, че незаконното съдържание следва да бъде премахвано от мястото, където се хоства, и че от доставчиците на достъп не трябва да се изисква да блокират достъпа до съдържание;
50. призовава Комисията да гарантира, че онлайн посредниците, които по своя собствена инициатива премахват предполагаемо незаконно съдържание, което е било онлайн, ще правят това по старателен, пропорционален и недискриминационен начин и при надлежно зачитане при всички обстоятелства на основните права и свободи на ползвателите; подчертава, че всички подобни мерки следва да бъдат придружени от строги процедурни гаранции и съдържателни изисквания за прозрачност и отчетност; изисква, когато съществуват съмнения относно „незаконния“ характер на дадено съдържание, това съдържание да бъде подложено на преглед от човек и да не бъде премахвано без допълнително разследване;
51. изисква от Комисията да представи изследване относно премахването на съдържание и данни преди и по време на пандемията от COVID-19 чрез системи за автоматично вземане на решения и относно степента на премахване на погрешни данни (неверни положителни резултати), които са били включени в броя на премахнатото съдържание;
52. призовава Комисията да обърне внимание на нарастващите различия и фрагментиране на националните правила в държавите членки и да приеме ясни и предвидими хармонизирани правила и прозрачен, ефективен и пропорционален механизъм за уведомяване и предприемане на действия; той следва да предоставя достатъчно гаранции, да дава възможност на потребителите да уведомяват онлайн посредниците за съществуването на потенциално незаконно съдържание или дейности онлайн и да помага на онлайн посредниците да реагират бързо и да бъдат по-прозрачни по отношение на действията, предприети по отношение на потенциално незаконно съдържание; счита, че тези мерки следва да бъдат технологично неутрални и лесно достъпни за всички участници, за да се гарантира високо равнище на защита на ползвателите и потребителите;
53. подчертава, че този механизъм за уведомяване и предприемане на действия

трябва да бъде фокусиран върху човека; подчертава, че следва да бъдат въведени предпазни мерки срещу злоупотребата със системата, включително срещу повторни подавания на неверни сигнали, нелоялни търговски практики и други схеми; настоятелно призовава Комисията да гарантира достъп до прозрачни, ефективни, справедливи и бързи механизми за насрещно уведомяване и подаване на жалби, както и до извънсъдебни механизми за уреждане на спорове, както и да гарантира възможността за търсене на съдебна защита срещу премахването на съдържание, за да се удовлетвори правото на ефективни правни средства за защита;

54. приветства усилията за осигуряване на прозрачност по отношение на премахването на съдържание; призовава Комисията да гарантира, че докладите с информация относно механизмите за уведомяване и предприемане на действия, като например броя на известията, вида на субектите, които уведомяват за съдържанието, естеството на съдържанието, предмет на жалбата, времето за отговор от посредника, броя на жалбите, както и броя на случаите, в които съдържанието е било неправилно определено като незаконно или незаконно споделено, следва да бъдат публично достъпни;
55. отбелязва предизвикателствата във връзка с изпълнението на правните предписания, издадени в рамките на държави членки, различни от държавата на произход на доставчика на услуги, и подчертава, че е необходимо този въпрос да бъде проучен допълнително; отново заявява, че от доставчиците на хостинг услуги не трябва да се изисква да премахват или да деактивират достъпа до информация, която е законна в тяхната държава по произход;
56. подчертава, че отговорността за прилагане на закона и за вземане на решения относно законосъобразността на онлайн дейностите и съдържанието, както и за издаване на разпореждане до доставчиците на хостинг услуги да премахват незаконното съдържание или да блокират достъпа до него, както и за това, че тези решения са правилни, добре обосновани и зачитат основните права, се поема от независими компетентни съдебни органи;
57. подчертава, че поддържането на гаранциите от режима на правна отговорност за онлайн посредниците, предвидени в членове 12, 13 и 14 от Директивата за електронната търговия, и забраната за общ контрол, предвидена в член 15 от Директивата за електронната търговия, са от основно значение за улесняване на свободното движение на цифровите услуги, за осигуряването на наличността на съдържание онлайн и за защитата на основните права на ползвателите и трябва да бъдат запазени; подчертава в този контекст, че режимът на правна отговорност и забраната за общ контрол не следва да бъдат отслабени чрез евентуален нов законодателен акт или чрез изменение на други раздели от Директивата за електронната търговия;
58. отчита принципа, че цифровите услуги, които играят неутрална и пасивна роля, като например бекенд услугите и инфраструктурните услуги, не носят отговорност за съдържанието, предавано чрез техните услуги, тъй като нямат контрол върху това съдържание, нямат активно взаимодействие с него или не го оптимизират; подчертава обаче, че е необходимо допълнително изясняване на активната и пасивната роля, като се вземе предвид съдебната практика на Съда по този въпрос;

59. призовава Комисията да обмисли налагането на изискване за доставчиците на хостинг услуги да съобщават на компетентния правоприлагащ орган за незаконно съдържание, което може да представлява тежко престъпление, когато узнаят за него;

Онлайн места за търговия

60. отбелязва, че макар появата на доставчици на онлайн услуги, като например онлайн места за търговия, да е от полза както за потребителите, така и за търговците, по-специално чрез подобряване на избора, намаляване на разходите и понижаване на цените, тя също така прави потребителите по-уязвими по отношение на заблуждаващи търговски практики от страна на все по-голям брой продавачи, включително от трети държави, които са в състояние да предлагат онлайн незаконни, опасни или фалшифицирани продукти и услуги, които често не отговарят на правилата и стандартите на Съюза относно безопасността на продуктите и не гарантират в достатъчна степен правата на потребителите;
61. подчертава, че потребителите следва да бъдат в еднаква степен в безопасност, независимо дали пазаруват онлайн, или във физически магазини; подчертава, че е неприемливо потребителите в Съюза да са изложени на незаконни, фалшифицирани и опасни продукти, съдържащи опасни химикали, както и на други рискове за безопасността, които представляват риск за здравето на човека; настоява, че е необходимо да се въведат подходящи предпазни мерки и мерки за безопасност на продуктите и защита на потребителите, за да се предотврати продажбата на несъответстващи на изискванията продукти или услуги на онлайн местата за търговия, и призовава Комисията да засили режима на отговорност на онлайн местата за търговия;
62. подчертава голямото значение на правилата, съдържащи се в Регламент (ЕС) 2019/1020 относно надзора на пазара и съответствието на продуктите, по отношение на съответствието на продукти, внасяни в Съюза от трети държави; призовава Комисията да предприеме мерки за подобряване на спазването на законодателството от страна на установени извън Съюза продавачи, когато няма регистриран в Съюза производител, вносител или дистрибутор, и да коригира всяка съществуваща понастоящем правна празнота, която позволява на установени извън Съюза доставчици да продават продукти онлайн на европейските потребители, без да са спазени правилата на Съюза в областта на безопасността и защитата на потребителите, без да бъдат санкционирани или да отговарят за действията си и без да предоставят на потребителите правни средства за защита на техните права или за обезщетяване; подчертава в този контекст необходимостта от осигуряване на възможност винаги да се установява кои са производителите и продавачите на продукти от трети държави;
63. подчертава, че е необходимо онлайн местата за търговия да информират потребителите незабавно, когато продукт, който са закупили, бъде премахнат от мястото за търговия след съобщение, че същият не отговаря на правилата на Съюза за безопасност на продуктите или защита на потребителите;
64. подчертава, че е необходимо да се гарантира, че доставчиците на онлайн места за търговия се консултират с RAPEX и уведомяват компетентните органи веднага щом узнаят за незаконни, опасни и фалшифицирани продукти на своите

платформи;

65. счита, че доставчиците на онлайн места за търговия следва да засилят сътрудничеството си с органите за надзор на пазара и митническите органи, включително чрез обмен на информация относно продавача на незаконни, опасни и фалшифицирани продукти;
66. призовава Комисията да призове настоятелно държавите членки да предприемат повече съвместни действия по контрол на пазарите и да засилят сътрудничеството с митническите органи, за да проверяват безопасността на продаваните онлайн продукти, преди те да стигнат до потребителите; призовава Комисията да проучи възможността за създаване на международна мрежа от потребителски центрове, за да се помогне на потребителите от ЕС при разглеждането на спорове с търговци, установени в държави извън ЕС;
67. изисква от Комисията да гарантира, че когато онлайн местата за търговия предлагат професионални услуги, се постига достатъчно равнище на защита на потребителите чрез подходящи гаранции и изисквания за предоставяне на информация;
68. счита, че на туристическия и транспортния пазар законодателният акт за цифровите услуги следва да има за цел да гарантира правна сигурност и яснота чрез създаване на рамка за управление, формализираща сътрудничеството между платформите и националните, регионалните и местните органи, по-специално с цел обмен на най-добри практики и установяване на набор от информационни задължения на платформите за краткосрочни наеми и мобилност по отношение на техните доставчици на услуги във връзка със съответното национално, регионално и местно законодателство; призовава Комисията да продължи да премахва необоснованите пречки чрез специфични за сектора усилия, координирани на равнище ЕС и включващи всички заинтересовани страни, за да се постигне съгласие за набор от критерии като разрешителни, лицензии или, ако е приложимо, местни или национален регистрационен номер за доставчика, в съответствие с правилата на единния пазар, които са необходими за предоставянето на услуга чрез платформа за краткосрочно отдаване под наем и за мобилност; подчертава колко е важно да се избегне налагането на непропорционални задължения за предоставяне на информация, както и ненужната административна тежест за всички доставчици на услуги с особен акцент върху доставчиците на услуги между партньори и МСП;
69. призовава законодателният акт за цифровите услуги, в съответствие с Европейския зелен пакт, да насърчава устойчивия растеж и устойчивостта на електронната търговия; подчертава значението на онлайн местата за търговия за оказването на подкрепа за устойчиви продукти и услуги и за поощряването на устойчиво потребление; призовава за мерки за справяне със заблуждаващите практики и дезинформацията по отношение на продукти и услуги, предлагани онлайн, включително фалшиви „твърдения за екологосъобразност“, като същевременно призовава доставчиците на онлайн местата за търговия да насърчават устойчивостта на електронната търговия, като предоставят на потребителите ясна и лесно разбираема информация относно въздействието върху околната среда на продуктите или услугите, които купуват онлайн;

70. приканва Комисията да разгледа подробно доколко ясна и последователна е съществуващата правна рамка, която е приложима по отношение на онлайн продажбите на продукти и услугите, за да се открият евентуални пропуски и противоречия и липса на ефективно прилагане; изисква от Комисията да извърши задълбочен анализ на взаимодействието между законодателния акт за цифровите услуги и законодателството на Съюза в областта на безопасността на продуктите и химикалите; изисква от Комисията да гарантира съгласуваност между новите правила относно онлайн местата за търговия и преразглеждането на Директива 2001/95/ЕО²¹ („Директивата относно общата безопасност на продуктите“) и Директива 85/374/ЕИО²² („Директивата за отговорността за вреди, причинени от дефект на стока“);
71. отбелязва продължаващите проблеми на злоупотреба или неправилно прилагане на споразуменията за селективна дистрибуция за ограничаване на наличността от продукти и услуги през границите в рамките на единния пазар и между платформите; изисква от Комисията да предприеме действия по този проблем в рамките на по-голям преглед на вертикалните блокови освобождавания и други политики по член 101 от ДФЕС, като се въздържа от включването му в законодателния акт за цифровите услуги;

Предварително регулиране на системните оператори

72. отбелязва, че понастоящем някои пазари се характеризират с големи оператори със значителни мрежови ефекти, които са в състояние да действат като де факто „онлайн пазачи на информационния вход“ на цифровата икономика („системни оператори“); подчертава значението на лоялната и ефективна конкуренция между онлайн операторите със значително цифрово присъствие и други доставчици с цел насърчаване на благосъстоянието на потребителите; изисква от Комисията да направи задълбочен анализ на различните проблеми, наблюдавани на пазара до момента, и на последиците от тях, включително за потребителите, МСП и вътрешния пазар;
73. счита, че чрез намаляване на пречките пред навлизането на пазара и чрез регулиране на системните оператори, един инструмент на вътрешния пазар, с който се налагат предварителни регулаторни мерки спрямо тези големи оператори със значителна пазарна мощ, има потенциала да отвори пазарите за нови участници, включително МСП, предприемачи и стартиращи предприятия, като по този начин се насърчава изборът на потребителите и се стимулират иновациите в още по-голяма степен спрямо това, което може да бъде постигнато чрез прилагане единствено на законодателството в областта на конкуренцията;
74. приветства обществената консултация на Комисията относно възможността за въвеждане на целево предварително регулиране като част от бъдещия законодателен акт за цифровите услуги с цел справяне със системни проблеми,

²¹ Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 декември 2001 г. относно общата безопасност на продуктите (ОВ L 11, 15.1.2002 г., стр. 4).

²² Директива 85/374/ЕИО на Съвета от 25 юли 1985 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно отговорността за вреди, причинени от дефект на стока (ОВ L 210, 7.8.1985 г., стр. 29).

които са специфични за цифровите пазари; подчертава присъщото взаимно допълване между регулирането на вътрешния пазар и политиката в областта на конкуренцията, както е подчертано в доклада на специалните съветници на Комисията, озаглавен „Политика в областта на конкуренцията в цифровата ера“ (Competition Policy for the Digital Era);

75. призовава Комисията да даде определение на понятието „системни оператори“ въз основа на ясни показатели;
76. счита, че предварителното регулиране следва да се основава на Регламент (ЕС) 2019/1150 („Регламента относно отношенията между платформите и предприятията“) и мерките му следва да бъдат в съответствие с антиitrustовите правила на Съюза и в рамките на политиката на Съюза в областта на конкуренцията, която понастоящем е в процес на преразглеждане, за да се отговори по-добре на предизвикателствата в цифровата ера; предварителното регулиране следва да гарантира справедливи условия за търговия, приложими за всички оператори, включително евентуални допълнителни изисквания и изчерпателен списък на положителните и отрицателните действия, към които тези оператори трябва да се придържат и/или да им бъде забранено да участват в такива;
77. призовава Комисията да анализира по-специално липсата на прозрачност по отношение на системите за препоръки на системните оператори, включително по отношение на правилата и критериите за функционирането на тези системи, както и дали е необходимо да бъдат наложени допълнителни задължения за прозрачност и изисквания за предоставяне на информация;
78. подчертава, че налагането на предварителни регулаторни мерки в други сектори е подобрило конкуренцията в тези сектори; отбелязва, че подобна рамка би могла да бъде разработена за идентифициране на системни оператори, изпълняващи ролята на „пазачи на информационния вход“, като се вземат предвид особеностите на цифровия сектор;
79. обръща внимание на факта, че размерът на предприятията – ползватели на системните оператори, варира от многонационални до микропредприятия; подчертава, че предварителното регулиране на системните оператори не следва да води до намаляване на допълнителните изисквания за предприятията, които ги използват;
80. подчертава, че натрупването и събирането на огромни количества данни и използването на такива данни от системните оператори за разрастване от един пазар на друг, както и допълнителната възможност потребителите да бъдат подтикнати да използват електронната идентификация на един оператор за множество платформи, могат да създадат неравнопоставеност в преговорните позиции и по този начин да доведат до нарушаване на конкуренцията в рамките на единния пазар; счита, че повишената прозрачност и споделянето на данни между системните оператори и компетентните органи е от съществено значение с оглед да се гарантира функционирането на уредба с предварителни правила;
81. подчертава, че оперативната съвместимост е от ключово значение, за да се даде възможност за конкурентен пазар, както и за избор на потребителите и

иновативни услуги, и за да се ограничи рискът от блокиране на ползвателите и потребителите; призовава Комисията да гарантира подходящи равнища на оперативна съвместимост за системните оператори и да проучи различни технологии и отворени стандарти и протоколи, включително възможността за технически интерфейс (приложно-програмен интерфейс);

Надзор, сътрудничество и правоприлагане

82. счита, че с оглед на трансграничния характер на цифровите услуги ефективният надзор и сътрудничество между държавите членки, включително споделянето на информация и най-добри практики, е от ключово значение за осигуряване на правилното прилагане на законодателния акт за цифровите услуги; подчертава, че несвършеното транспониране, изпълнение и прилагане на законодателството на Съюза от страна на държавите членки създава необосновани пречки в цифровия единен пазар; призовава Комисията да разгледа тези въпроси в тясно сътрудничество с държавите членки;
83. изисква от Комисията да гарантира, че държавите членки предоставят на националните надзорни органи адекватни финансови средства, човешки ресурси и правомощия за правоприлагане, за да изпълняват ефективно своите функции, и да допринасят за съответната им работа;
84. подчертава, че сътрудничеството между националните органи и органите на други държави членки, организациите на гражданското общество и на потребителите е от първостепенно значение за постигането на ефективно прилагане на законодателния акт за цифровите услуги; предлага да се укрепи принципът на държавата на произход чрез засилено сътрудничество между държавите членки, за да се подобри регулаторният надзор на цифровите услуги и да се постигне ефективно правоприлагане при трансгранични случаи; насърчава държавите членки да се обединят и да обменят най-добри практики и да осъществяват обмен на данни между националните регулатори и да предоставят на регулаторните и правните органи сигурни оперативно съвместими начини, за да комуникират помежду си;
85. призовава Комисията да направи оценка на най-подходящия модел за надзор и правоприлагане за прилагането на разпоредбите във връзка със законодателния акт за цифровите услуги и да разгледа възможността за създаване на хибридна система, основана на координация и сътрудничество между националните органи и органите на Съюза, с цел ефективен надзор върху правоприлагането и прилагане на законодателния акт за цифровите услуги; счита, че тази система за надзор следва да отговаря за надзора, спазването, наблюдението и прилагането на законодателния акт за цифровите услуги и да разполага с допълнителни правомощия за предприемане на трансгранични инициативи и разследвания и с правомощия за правоприлагане и одит;
86. счита, че координацията на равнище ЕС в сътрудничество с мрежата от национални органи следва да има за приоритет решаването на сложни трансгранични въпроси;
87. припомня, че е важно да се улесни обменът на нелични данни и да се насърчи диалогът със заинтересованите страни; насърчава създаването и поддържането на

европейско хранилище за научни изследвания с цел улесняване на обмяна на такива данни с публични институции, научни изследователи, НПО и университети за научноизследователски цели; призовава Комисията да изгради такъв инструмент въз основа на съществуващите най-добри практики и инициативи, като например Обсерваторията по икономика на онлайн платформите или Обсерваторията на ЕС за блоковата верига;

88. счита, че Комисията, чрез Съвместния изследователски център, следва да получи възможност да предоставя при поискване експертно съдействие на държавите членки за анализа на технологичните, административните или други въпроси във връзка с прилагането на законодателството относно цифровия единен пазар; призовава националните регулатори и Комисията да предоставят допълнителни консултации и съдействие на МСП в Съюза относно техните права;
89. призовава Комисията да укрепи и модернизира съществуващата уредба на Съюза за извънсъдебното уреждане на спорове съгласно Директивата за електронната търговия, като вземе предвид промените съгласно Директива 2013/11/ЕС²³, както и съдебните производства, за да се даде възможност за ефективно правоприлагане и защита на потребителите; подчертава необходимостта от подкрепа за потребителите при използването на съдебната система; счита, че никое преразглеждане не следва да отслабва правната защита на малките предприятия и търговците, предоставяна от националните правни системи;

Заклучителни аспекти

90. счита, че следва да бъдат предвидени подходящи бюджетни средства във връзка с финансовото отражение на исканото предложение;

о

- о 91. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция, както и приложените подробни препоръки, на Комисията и на Съвета, както и на парламентите и правителствата на държавите членки.

²³ Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Директива за АРС за потребители) (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 63).

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ РЕЗОЛЮЦИЯТА: ПРЕПОРЪКИ ПО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИСКАНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

I. ОБЩИ ПРИНЦИПИ

Законодателният акт за цифровите услуги следва да допринася за укрепването на вътрешния пазар чрез гарантиране на свободното движение на цифрови услуги и свободата на стопанска инициатива, като същевременно гарантира високо равнище на защита на потребителите, и подобряване на правата, доверието и безопасността на ползвателите онлайн.

Законодателният акт за цифровите услуги следва да гарантира, че онлайн и офлайн икономическите дейности се третират еднакво, при равни условия, което изцяло отразява принципа, че „това, което е незаконно офлайн, е незаконно и онлайн“ и „това, което е законно офлайн, е законно и онлайн“.

Законодателният акт за цифровите услуги следва да осигури правна сигурност и прозрачност за потребителите и икономическите оператори, по-специално микропредприятията и малките и средните предприятия. Законодателният акт за цифровите услуги следва да допринася за подпомагането на иновациите и премахването на необоснованите и непропорционални пречки и ограничения пред предоставянето на цифрови услуги.

Законодателният акт за цифровите услуги следва да не накърнява широката рамка на основните права и свободи на ползвателите и потребителите, като например защитата на неприкосновеността на личния живот и защитата на личните данни, недискриминацията, достойнството, свободата на изразяване и правото на ефективна правна защита;

Законодателният акт за цифровите услуги следва да надгражда върху правилата, които понастоящем се прилагат за онлайн платформите, а именно Директивата за електронната търговия и Регламента относно отношенията между платформите и предприятията.

Законодателният акт за цифровите услуги следва да включва:

- всеобхватно преразглеждане на Директивата за електронната търговия, въз основа на член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от ДФЕС, състоящо се от:
 - преразгледана рамка с ясни задължения по отношение на прозрачността и информацията;
 - ясни и подробни процедури и мерки, свързани с ефективната обработка и премахването на незаконно съдържание онлайн, включително хармонизиран, правно обвързващ европейски механизъм за уведомяване и предприемане на действия;
 - ефективен надзор, сътрудничество и пропорционални, ефективни и възпиращи санкции;

- правен инструмент на вътрешния пазар, основан на член 114 от ДФЕС, който налага предварителни задължения на големите платформи, играещи ролята на „пазачи на информационния вход“ в цифровата екосистема („системни оператори“), допълнен от ефективен институционален механизъм за правоприлагане.

II. ОБХВАТ

В интерес на правната сигурност, законодателният акт за цифровите услуги следва да изясни кои цифрови услуги попадат в неговия обхват. Законодателният акт за цифровите услуги следва да се придържа към хоризонталния характер на Директивата за електронната търговия и да се прилага не само спрямо онлайн платформите, но и спрямо всички доставчици на услуги на информационното общество, съгласно определението в правото на Съюза.

Следва да се избягва универсален подход. Може да са необходими различни мерки за цифрови услуги, предлагани в отношения единствено между предприятия, услуги, които имат само ограничен достъп или нямат достъп до трети страни или широката общественост, и услуги, които са пряко насочени към потребителите и широката общественост.

Териториалният обхват на законодателния акт за цифровите услуги следва да бъде разширен, така че да обхваща и дейностите на предприятия, доставчици на услуги и услуги на информационното общество, установени в трети държави, когато техните дейности са свързани с предлагане на услуги или стоки на потребители или ползватели в Съюза и са насочени към тях.

Ако след прегледа Комисията счете, че законодателният акт за цифровите услуги следва да измени приложението към Директивата за електронната търговия по отношение на предвидените в нея дерогации, тя не следва да изменя по-специално дерогацията от договорните задължения във връзка с потребителските договори.

Законодателният акт за цифровите услуги следва да гарантира, че Съюзът и държавите членки поддържат високо равнище на защита на потребителите и че държавите членки могат да преследват легитимни цели от обществен интерес, когато това е необходимо, пропорционално и в съответствие с правото на Съюза.

Законодателният акт за цифровите услуги следва да определи по последователен начин как неговите разпоредби си взаимодействат с други правни инструменти, имащи за цел улесняването на свободното движение на услуги, с цел да се изясни правният режим, приложим към професионалните и непрофесионалните услуги във всички сектори, включително дейностите, свързани с транспортни услуги и краткосрочни наеми, когато е необходимо изясняване.

Законодателният акт за цифровите услуги следва също така да изясни по последователен начин как неговите разпоредби си взаимодействат с наскоро приетите правила относно блокирането на географски принцип, безопасността на продуктите, надзора на пазара, отношенията между платформите и предприятията, защитата на потребителите, продажбата на стоки и доставката на цифрово съдържание и цифрови

услуги¹, наред с другото, както и други очаквани инициативи, като уредбата на изкуствения интелект;

Законодателният акт за цифровите услуги следва да се прилага, без да се засягат правилата, установени в други инструменти, като например Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД), Директива (ЕС) 2019/790 („Директивата за авторското право“) и Директива 2010/13/ЕС („Директивата за аудио-визуалните медийни услуги“).

III. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В определенията, които трябва да бъдат включени в него, законодателният акт за цифровите услуги следва:

- да изясни до каква степен „новите цифрови услуги“, като например мрежите на социалните медии, услугите на икономиката на сътрудничеството, търсачките, точките за достъп до безжичен интернет (WiFi hotspots), рекламата в интернет, услугите „в облак“, уеб хостинг, услугите за съобщения, магазините за приложения, инструментите за сравнение, услугите, основани на ИИ, мрежите за доставка на съдържание и услугите за имена на домейни попадат в неговия обхват;
- да изясни естеството на посредниците за хостинг на съдържание (текст, изображения, видео или аудио съдържание), от една страна, и търговските онлайн места за търговия (продажба на стоки, включително стоки с цифрови елементи, или услуги), от друга страна;
- да изясни разликите между стопанските дейности, от една страна, и съдържанието или трансакциите, от друга, извършвани срещу възнаграждение, съгласно определението на Съда, които обхващат и рекламните и маркетинговите практики, от една страна, и нестопанските дейности и съдържание, от друга страна;
- да изясни какво попада в определението „незаконно съдържание“, като се поясни, че нарушение на правилата на Съюза относно защитата на потребителите, безопасността на продуктите или предлагането или продажбата на храни или тютюневи изделия, козметика и лекарствени продукти с подправен етикет или продуктите от дивата фауна и флора също попадат в обхвата на определението за незаконно съдържание;
- да определи понятието „системен оператор“ чрез установяване на набор от ясни показатели, които позволяват на регулаторните органи да установят платформите, ползващи се със значителна пазарна позиция, с роля на „пазачи на информационния вход“, които поради това имат системна роля в онлайн икономиката; тези показатели могат да включват съображения, като например дали предприятието осъществява значителна дейност на многостранни пазари или разполага с възможността да блокира ползвателите и потребителите, размера на неговата мрежа (брой ползватели) и наличието на мрежови ефекти, пречки за навлизане на пазара, неговата финансова стабилност, възможността за достъп до данни, натрупването и комбинирането на данни от различни източници,

¹ Правила, предвидени в Директива (ЕС) 2019/770 и Директива (ЕС) 2019/771.

вертикалната интеграция и неговата роля като неизбежен партньор и значението на неговата дейност за достъпа на трети страни до доставки, пазари и др.;

- да се стреми да кодифицира решенията на Съда, когато е необходимо, и да има предвид многото различни законодателни актове, които използват тези определения;

IV. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОЗРАЧНОСТТА И ИНФОРМАЦИЯТА

Законодателният акт за цифровите услуги следва да въведе ясни и пропорционални задължения по отношение на прозрачността и информацията; тези задължения не следва да създават никакви дерогации или нови изключения от действащия режим на отговорност, предвидени в членове 12, 13 и 14 от Директивата за електронната търговия, като следва да обхващат описаните по-долу аспекти:

1. Общи изисквания за информация

Преразгледаните разпоредби на Директивата за електронната търговия следва да укрепят общите изисквания за информация чрез следните задължения:

- изискванията за информация в членове 5, 6 и 10 от Директивата за електронната търговия следва да бъдат укрепени;
- принципът „познавай своя бизнес клиент“ („Know Your Business Customer“), ограничен до преките търговски отношения на доставчика на хостинг услуги, следва да бъде въведен за бизнес ползвателите; доставчиците на хостинг услуги следва да сравняват данните за идентификация, предоставени от техните бизнес ползватели, с базите данни на ЕС за ДДС и за идентификация и регистрация на икономическите оператори, когато съществува идентификационен номер по ДДС или EORI номер; когато дадено предприятие е освободено от регистрация по ДДС или по EORI, следва да се представи доказателство за идентификация; когато бизнес ползвател действа като агент на други предприятия, той следва да се декларира като такъв; доставчиците на хостинг услуги следва да изискат от своите бизнес ползватели да гарантират, че цялата предоставена информация е точна и актуална, подлежаща на изменение, а на доставчиците на хостинг услуги не следва да се позволява да предоставят услуги на бизнес ползватели, когато посочената информация е непълна или когато доставчиците на хостинг услуги са били информирани от компетентните органи, че самоличността на техния бизнес клиент е фалшива, подвеждаща или по друг начин недействителна;
- мярката за изключване от услугите, посочена по-горе, следва да се прилага само за договорни отношения между стопански субекти и не следва да засяга правата на субектите на данни съгласно ОРЗД. Тази мярка не следва да засяга защитата на онлайн анонимността за ползвателите, различни от бизнес ползвателите. новите общи изисквания за информация следва допълнително да укрепят членове 5, 6 и 10 от Директивата за електронната търговия, за да приведат тези мерки в съответствие с изискванията за информация, установени в наскоро приетото

законодателство, по-специално Директива 93/13/ЕИО¹ („Директивата относно неравноправните клаузи в потребителските договори“), Директива 2011/83/ЕС² („Директивата относно правата на потребителите“) и Регламента относно отношенията между платформите и предприятията;

- Член 5 от Директивата за електронната търговия следва да бъде допълнително осъвременен, като се въведе изискване за доставчиците на цифрови услуги да предоставят на потребителите директни и ефективни средства за комуникация, като например електронни формуляри за връзка, чатботове, обмен на съобщения в реално време или обратно телефонно обаждане, при условие че информацията, свързана с тези средства за комуникация, е достъпна за потребителите по ясен и разбираем начин;

2. Справедливи условия на договора и общи условия

Законодателният акт за цифровите услуги следва да установи минимални стандарти, въз основа на които доставчиците на услуги да приемат справедливи, достъпни, недискриминиращи и прозрачни условия на договора и общи условия в съответствие най-малко със следните изисквания:

- да определят ясни и недвусмислени условия на договора и общи условия на ясен и разбираем език;
- да посочат изрично в условията на договора и общите условия какво следва да се разбира под „незаконно съдържание“ или „незаконно поведение“ съгласно правото на Съюза или националното право и да обяснят правните последици за ползвателите при съзнателното съхраняване или публикуване на незаконно съдържание;
- да уведомяват ползвателите за всяка съществена промяна в условията на договора и общите условия, която може да засегне правата на ползвателите, и да предоставят обяснение за това;
- да гарантират, че предварително формулираните стандартни условия на договора и общи условия, които не са били индивидуално договорени предварително, включително в споразумения за лицензиране на крайните ползватели, започват с обобщена декларация въз основа на хармонизиран образец, която се изготвя от Комисията;

¹ Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори, последно изменена с Директива (ЕС) 2019/2161 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и на директиви 98/6/ЕО, 2005/29/ЕО и 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на по-доброто прилагане и модернизирането на правилата за защита на потребителите в Съюза (ОВ L 328, 18.12.2019 г., стр. 7).

² Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

- да гарантират, че процедурата по анулиране е също толкова лесна, колкото и процедурата по регистрация (без „неясни модели“ или друго въздействие върху решението на потребителя);
- ако се използват автоматизирани системи, да определят ясно и недвусмислено в своите условия на договори и в общите условия входящите и целевите изходящи данни на своите автоматизирани системи, и основните параметри, определящи класирането, както и причините за относителното значение на тези основни параметри в сравнение с други параметри, като се осигури съответствие с Регламента относно отношенията между платформите и предприятията;
- да гарантират, че изискванията в договорните клаузи и общите условия съответстват на изискванията за информация, установени от правото на Съюза, и ги допълват, включително тези, определени в Директивата относно неравноправните клаузи в потребителските договори, Директивата за нелоялните търговски практики, Директивата относно правата на потребителите, изменена с Директива (ЕС) 2019/2161, и Общия регламент относно защитата на данните;

3. Изисквания за прозрачност по отношение на търговските съобщения

- Преразгледаните разпоредби на Директивата за електронната търговия следва да засилят настоящите изисквания за прозрачност по отношение на търговските съобщения, като установят принципите на прозрачност по замисъл и прозрачност по подразбиране;
- Въз основа на членове 6 и 7 от Директивата за електронната търговия с мерките, които предстои да бъдат предложени, следва да се създаде нова рамка за отношенията между платформите и потребителите, която да урежда разпоредбите за прозрачност по отношение на онлайн рекламата, цифровото „подтикване“, микротаргетирането, препоръчващите системи за рекламиране и преференциалното третиране; тези мерки следва:
 - да включват задължението за оповестяване на ясно определени видове информация за онлайн рекламата, за да се даде възможност за ефективен одит и контрол, като например информация за самоличността на рекламодателя и преките и непреките плащания или всяко друго възнаграждение, получавано от доставчиците на услуги; това следва също така да позволява на потребителите и публичните органи да установят от кои лица следва да се търси отговорност в случай например на невярна или подвеждаща реклама; мерките следва също така да допринасят за това да се гарантира, че не могат да бъдат финансирани незаконни дейности чрез рекламни услуги;
 - да правят ясно разграничение между търговска и политическа онлайн реклама и да гарантират прозрачност на критериите за профилиране на целевите групи и оптимизиране на рекламните кампании; да осигуряват на потребителите възможност по подразбиране да не бъдат проследявани или микротаргетирани и да избират използването на поведенчески данни за рекламни цели, както и да имат възможност за избор на политически реклами и съобщения;
 - да предоставят на потребителите достъп до техните динамични маркетингови профили, така че да бъдат информирани дали и по какви причини са

проследявани и дали информацията, която получават, е с рекламни цели, както и да гарантират правото им на оспорване на решенията, които подкопават техните права;

- да гарантират, че платените реклами или платеното позициониране в класация на резултатите от търсенето следва да бъдат посочвани ясно, сбито и разбираемо в съответствие с Директива (ЕС) 2019/2161;
- да гарантират спазването на принципа на недискриминация и на минималните изисквания за диверсификация и да идентифицират практиките, които представляват агресивна реклама, като същевременно насърчават лесни за използване от потребителите технологии с ИИ;
- да въведат критерии за отчетност и справедливост за алгоритмите, използвани за целенасочена реклама и оптимизация на рекламите, и да дадат възможност за външни регулаторни одити от компетентните органи и за проверка на избора за проектиране на алгоритмите, които включват информация относно физически лица, без риск от нарушаване на неприкосновеността на личния живот на потребителите и търговските тайни;
- да предоставят достъп до данни за доставката на реклама и информация за експозицията на рекламодателите, когато става въпрос за мястото и времето на публикуване на рекламите, както и за резултатите от платената в сравнение с неплатената реклама;

4. Изкуствен интелект и машинно самообучение

Преразгледаните разпоредби следва да са съобразени с изброените по-долу принципи по отношение на предоставянето на услуги на информационното общество, които са възможни благодарение на ИИ, или използват автоматизирани инструменти за вземане на решения или инструменти за машинно самообучение, като:

- гарантират, че потребителите имат правото да бъдат информирани, ако дадена услуга е базирана на ИИ, използва автоматизирани инструменти за вземане на решения или за машинно самообучение или автоматизирани инструменти за разпознаване на съдържание, в допълнение към правото да не бъдат обект на решение, основано единствено на автоматизирана обработка, и към възможността да отказват, ограничават или персонализират използването на всички функции за персонализиране, базирани на ИИ, особено с оглед на класирането на услугите;
- установяват всеобхватни правила за недискриминация и прозрачност на алгоритмите и наборите от данни;
- гарантират, че алгоритмите могат да бъдат обяснени на компетентните органи, които могат да проверят кога има основания да считат, че съществува алгоритмично изкривяване;
- осигуряват надзор за всеки отделен случай и извършват периодична оценка на риска от алгоритмите от страна на компетентните органи, както и човешки контрол върху вземането на решения, за да се гарантира по-високо равнище на защита на потребителите; тези изисквания следва да бъдат в съответствие с механизмите за

човешки контрол и задълженията за оценка на риска за автоматизираните услуги, определени в съществуващите правила, като например Директива (ЕС) 2018/958¹ („Директивата относно проверката за пропорционалност“), и не следва да представляват необосновано или непропорционално ограничение на свободното движение на услуги;

- установяват ясни механизми за отчетност, отговорност и правна защита с цел справяне с потенциалните вреди, произтичащи от използването на приложения с ИИ, автоматизирани инструменти за вземане на решения или за машинно самообучение;
- установяват принципа на безопасност и сигурност още при проектирането и по подразбиране и определят ефективни и ефикасни права и процедури за разработчиците на ИИ в случаите, когато алгоритмите водят до чувствителни решения относно физическите лица, както и чрез подходящо разглеждане и използване на въздействието на предстоящите технологични разработки;
- осигуряват съгласуваност с поверителността, неприкосновеността на личния живот на ползвателите и търговските тайни;
- гарантират, че когато въведените на работното място технологии с ИИ оказват пряко въздействие върху условията на заетост на работниците, използващи цифрови услуги, те трябва да получат изчерпателна информация;

5. Санкции

Спазването на тези разпоредби следва да бъде засилено с ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, включващи налагането на съразмерни глоби;

V. МЕРКИ, СВЪРЗАНИ С БОРБАТА С НЕЗАКОННОТО СЪДЪРЖАНИЕ ОНЛАЙН

Законодателния акт за цифровите услуги следва да предоставя яснота и насоки относно начина, по който онлайн посредниците следва да се борят с незаконното съдържание онлайн. Преразгледаните правила на Директивата за електронната търговия следва да:

- поясняват, че премахването или блокирането на достъпа до незаконно съдържание не следва да засяга основните права и законните интереси на ползвателите и потребителите и че законното съдържание следва да остава онлайн;
- подобряват правната рамка, като вземат предвид централната роля на онлайн посредниците и интернет за улесняването на публичния дебат и свободното разпространение на факти, становища и идеи;
- запазват основополагащия правен принцип, че онлайн посредниците не следва да носят пряка отговорност за действията на своите ползватели и че онлайн

¹ Директива (ЕС) 2018/958 на Европейския парламент и на Съвета от 28 юни 2018 г. относно проверката за пропорционалност преди приемането на ново регулиране на професии (**ОВ L 173, 9.7.2018 г., стр. 25**).

посредниците могат да продължат да модерират съдържанието при справедливи, достъпни, недискриминационни и прозрачни условия на доставяне на услугата;

- разясняват, че решението, взето от онлайн посредниците, за това дали каченото от ползвателите съдържание е законно следва да е временно и че онлайн посредниците не следва да носят отговорност за него, тъй като само съдебни органи следва да решават на последна инстанция какво представлява незаконно съдържание;
- гарантират, че не се засяга способността на държавите членки да решават кое съдържание е незаконно съгласно националното право;
- гарантират, че мерките, които онлайн посредниците са призовани да приемат, са пропорционални, ефективни и подходящи за ефективна борба с незаконното съдържание онлайн;
- адаптират строгостта на мерките, които трябва да бъдат предприети от доставчиците на услуги, към сериозността на нарушението;
- гарантират, че блокирането на достъпа до и премахването на незаконно съдържание не изисква блокиране на достъпа до цяла платформа и услуги, които иначе са законни;
- въвеждат нова прозрачност и независим надзор на процедурите и инструментите за модериране на съдържание, свързани с премахването на незаконно съдържание онлайн; тези системи и процедури следва да бъдат придружени от солидни гаранции за прозрачност и отчетност и да бъдат на разположение за одигиране и изпитване от компетентните органи.

1. Механизъм за уведомяване и предприемане на действия

Със законодателния акт за цифровите услуги следва да се установи хармонизиран и правно приложим механизъм за уведомяване и предприемане на действия, основан на набор от ясни процедури и точни срокове за всяка стъпка от процедурата за уведомяване и предприемане на действия. Механизмът за уведомяване и предприемане на действия следва:

- да се прилага за незаконно онлайн съдържание или поведение;
- да разграничава различните видове доставчици, сектори и/или незаконно съдържание и сериозността на нарушението;
- да създава леснодостъпни, надеждни и удобни за потребителите процедури, съобразени с вида на съдържанието;
- да дава възможност на потребителите лесно да уведомяват по електронен път онлайн посредниците за потенциално незаконно онлайн съдържание или поведение;

- да изяснява по разбираем начин съществуващи понятия и процеси, като „експедитивни действия“, „се запознае със или осъзнае“, „целови действия“ „формат на уведомленията“ и „валидност на уведомленията“;
- да гарантира, че уведомленията няма да поразят автоматично правно задължение, нито да налагат изискване за премахване във връзка с конкретни елементи от съдържанието или с оценката на законосъобразността;
- да изисква уведомленията да бъдат достатъчно точни и адекватно обосновани, така че доставчикът на услуги, който ги получава, да може да вземе информирано и надлежно решение относно действията, които да бъдат предприети във връзка с уведомлението, и да определя изискванията, необходими, за да се гарантира, че уведомленията съдържат цялата информация, необходима за бързото премахване на незаконното съдържание;
- да включва местонахождението (URL и електронен времеви печат, когато е целесъобразно) на въпросното предполагаемо незаконно съдържание, указание за часа и датата на извършване на предполагаемото закононарушение, декларираната причина за твърдението, включително обяснение на причините, поради които подателят на уведомлението счита съдържанието за незаконно и ако е необходимо, в зависимост от вида на съдържанието, допълнителни доказателства за твърдението и декларация за добросъвестност, че предоставената информация е точна;
- подателите на сигнали за незаконно съдържание следва да имат възможността, но не и задължението, да включат в сигнала за незаконно съдържание своите координати за връзка; ако те решат да направят това, следва да бъде осигурена тяхната анонимност спрямо доставчика на съдържание. ако не са предоставени данни за контакт, може да се използва IP адресът или друг еквивалент; не следва да се допускат анонимни съобщения, когато се отнасят до нарушаване на права на личността или права върху интелектуална собственост;
- да установява предпазни мерки за предотвратяване на злоупотреби от страна на ползватели, които системно, многократно и недобросъвестно подават грешни или злоупотребяващи уведомления;
- да създава задължение за онлайн посредниците да проверяват съдържанието, за което е получено уведомление, и да отговарят своевременно на подателя на уведомлението, както и на лицето, качило съдържанието, с мотивирано решение; подобно изискване за отговор следва да включва мотивите за вземане на решението, начина на вземане на решението, дали то е било взето от човек или от автоматизиран агент за вземане на решения, както и информация относно възможността за обжалване на това решение от всяка от страните пред посредника, съда или други субекти;
- да осигурява информация и средства за правна защита за оспорване на решение чрез насрещно уведомление, включително ако съдържанието е било премахнато посредством автоматизирани решения, освен ако такова насрещно уведомление би влязло в противоречие с текущо разследване от страна на правоприлагащите органи.

- да гарантира, че съдебни забрани, постановени в държава членка, различна от тази на онлайн посредниците, не следва да се разглеждат в рамките на механизма за уведомяване и предприемане на действия.

Механизмът за уведомяване и предприемане на действия по законодателния акт за цифровите услуги следва да бъде задължителен само за незаконно съдържание. Това обаче не следва да възпрепятства онлайн посредниците да приемат подобен механизъм за уведомяване и предприемане на действия за друго съдържание.

2. Извънсъдебно разрешаване на спорове, свързано с механизмите за уведомяване и предприемане на действия

- Решението, взето от онлайн посредника, относно това дали да се предприемат действия при съдържание, което е обозначено като незаконно, следва да съдържа ясна обосновка за предприетите действия във връзка с това конкретно съдържание. Подателят на уведомлението следва да получи потвърждение за получаване и съобщение, в което се посочват последващите действия във връзка с уведомяването.
- Доставчиците на съдържание, което е обозначено като незаконно, следва да бъдат информирани незабавно за уведомлението и ако случаят е такъв, за причините и решенията за отстраняване, спиране или блокиране на достъпа до съдържанието; всички страни следва да бъдат надлежно информирани за всички съществуващи правни възможности и механизми за оспорване на това решение;
- всички заинтересовани страни следва да имат право да оспорват решението чрез насрещно уведомление, което трябва да подлежи на ясни изисквания и да е придружено от обяснение; заинтересованите страни следва също така да имат правото на извънсъдебни механизми за уреждане на спорове;
- Правото на уведомяване и правото на оспорване на сигнал от страна на ползвател, преди да бъде взето решение за премахване на съдържание, следва да се ограничават или отменят само когато:
 - а) съществува изискване съгласно националното право извършващите посреднически онлайн услуги да прекратят предоставянето на всички свои посреднически онлайн услуги към даден ползвател по начин, който не им позволява да спазят този механизъм за уведомяване и предприемане на действия; или
 - б) уведомяването или оспорването на сигнала би попречило на текущо наказателно разследване, което изисква запазване в тайна на решението за спиране или премахване на достъпа до съдържанието.
- Правилата на член 17 от Директивата за електронната търговия следва да бъдат преразгледани, за да се гарантира въвеждането на независими извънсъдебни механизми за уреждане на спорове, които да са на разположение на ползвателите в случай на спорове относно блокирането на достъпа до или отстраняването на произведения или други обекти, качени от тях;

- Механизмът за извънсъдебно уреждане на спорове следва да отговаря на определени стандарти, по-специално по отношение на процесуалната справедливост, независимостта, безпристрастността, прозрачността и ефективността; тези механизми дават възможност споровете да бъдат разрешавани безпристрастно и не лишават ползвателя от правната защита, предоставяна от националното право, без да се засягат правата на ползвателите да се ползват от ефективна правна защита;
- Ако в резултат на правната защита и оспорването на сигнала бъде установено, че дейността или информацията, предмет на уведомлението, не е незаконна, онлайн посредникът следва да възстанови премахнатото съдържание без ненужно забавяне или да даде възможност за повторно качване от ползвателя;
- При издаване, оспорване или получаване на уведомление всички заинтересовани страни следва да бъдат уведомени както за възможността за използване на механизъм за алтернативно разрешаване на спорове, така и за правото на сезиране на компетентен национален съд;
- Механизмите за извънсъдебно разрешаване на спорове не следва по никакъв начин да засягат правата на засегнатите страни да започнат съдебно производство.

3. Прозрачност на механизма за уведомяване и предприемане на действия

Механизмите за уведомяване и предприемане на действия следва да бъдат прозрачни и обществено достъпни; за тази цел онлайн посредниците следва да бъдат задължени да публикуват годишни доклади, които следва да бъдат стандартизирани и да съдържат информация относно:

- броя на всички уведомления, получени съгласно системата за уведомяване и предприемане на действие, и видовете съдържание, за които се отнасят;
- средното време за отговор по видове съдържание;
- броя на погрешните премахвания на съдържание;
- вида на субектите, издали уведомленията (частни лица, организации, корпорации, доверени податели на сигнали и др.) и общия брой на техните уведомления;
- информация относно естеството на незаконосъобразността на съдържанието или вида нарушение, заради което това съдържание е било отстранено;
- броя на оспорванията на решения, получени от онлайн посредниците, и начина, по който те са били разгледани;
- описание на модела за модериране на съдържание, прилаган от посредника на хостинг, както и на всички автоматизирани инструменти, включително съдържателна информация относно използваната логика;
- мерките, които предприемат по отношение на многократните нарушители, за да се гарантира ефективността на тези мерки в борбата с подобни системни злоупотреби.

По отношение на задължението за публикуване на тези доклади и подробностите, изисквани във връзка с тях, следва да се вземат предвид обемът или мащабът на дейността на онлайн посредниците, както и дали те разполагат само с ограничени ресурси и експертен опит. От микропредприятията и стартиращите предприятия следва да се изисква да актуализират този доклад само когато има значителна промяна в сравнение с предходната година.

Онлайн посредниците следва също така да публикуват информация относно своите процедури и срокове за намеса от заинтересованите страни, като например срока за отговор с оспорване на сигнала от страна на лицето, качило съдържанието, срока, в който посредникът ще информира двете страни относно резултата от процедурата и срока за различните видове жалби срещу дадено решение.

4. Разпоредби относно области на ограничаване на отговорността в членове 12, 13 и 14 от Директивата за електронната търговия

Законодателният акт за цифровите услуги следва да защитава и запазва настоящите ограничени освобождавания от отговорност за доставчиците на услуги на информационното общество (онлайн посредници), предвидени в членове 12, 13 и 14 от Директивата за електронната търговия.

5. Активни и пасивни хостове

Законодателният акт за цифровите услуги следва да запази дерогациите за посредници, които имат неутрална и пасивна роля, и да обърне внимание на липсата на правна сигурност по отношение на понятието „активна роля“, като кодифицира съдебната практика на Съда по този въпрос. В него следва също така да се поясни, че доставчиците на хостинг услуги играят активна роля, що се отнася до създаването на съдържание или приноса до известна степен за незаконността на съдържанието, или дали става дума за приемане на съдържанието на трети страни като свое собствено съгласно преценката на средния ползвател или потребител.

Актът следва да гарантира, че доброволните мерки, предприети от онлайн посредниците за справяне с незаконното съдържание, не следва да водят до това да се счита, че тези посредници имат активна роля единствено въз основа на тези мерки. Въвеждането на такива мерки обаче следва да бъде придружено от подходящи гаранции, а практиките за модериране на съдържание следва да бъдат справедливи, достъпни, недискриминационни и прозрачни.

Законодателният акт за цифровите услуги следва да запази освобождаванията от отговорност за доставчиците на съпътстващи и инфраструктурни услуги, които не са страни по договорните отношения между онлайн посредниците и техните клиенти и които просто изпълняват решенията, взети от онлайн посредниците или техните клиенти.

6. Забрана на общ контрол – член 15 от Директивата за електронната търговия

В законодателния акт за цифровите услуги следва да се запази забраната за общо задължение за контрол съгласно член 15 от Директивата за електронната търговия. Онлайн посредниците не следва да подлежат на общи задължения за контрол.

VI. ОНЛАЙН МЕСТА ЗА ТЪРГОВИЯ

Законодателният акт за цифровите услуги следва да предложи конкретни нови правила за онлайн местата за търговия, предназначени за онлайн продажбата, промотирането или доставката на продукти и предоставяне на услуги на потребителите.

Тези нови правила следва:

- да са съгласувани със и да допълват евентуално преразглеждане на Директивата относно общата безопасност на продуктите;
- да обхващат всички субекти, които предлагат на и насочват услуги и/или продукти към потребителите в Съюза, включително ако са установени извън Съюза;
- да правят разграничение между онлайн места за търговия и други видове доставчици на услуги, включително други спомагателни посреднически дейности в рамките на една и съща дейност на дружеството; ако една от услугите, предоставяни от дадено дружество, отговаря на необходимите критерии, за да бъде разглеждана като място за търговия, правилата следва да се прилагат изцяло за тази част от дейността, независимо от вътрешната организация на това дружество;
- да гарантират, че онлайн местата за търговия посочват ясно от коя държава се продават продуктите или се предоставят услугите, независимо дали се предоставят или продават от това място за търговия, от трета страна или продавач, установен в Съюза или извън него;
- да гарантират, че онлайн местата за търговия премахват бързо всяка известна подвеждаща информация, предоставена от доставчика, включително подвеждащи косвени гаранции и декларации, направени от доставчика;
- да гарантират, че онлайн местата за търговия, предлагащи професионални услуги, посочват дали дадена професия е регулирана по смисъла на Директива 2005/36/ЕО, за да се даде възможност на потребителите да направят информиран избор и при необходимост да проверят в съответния компетентен орган дали даден специалист отговаря на изискванията за конкретна професионална квалификация;
- да гарантират, че онлайн местата за търговия са прозрачни, носят отговорност и си сътрудничат с компетентните органи на държавите членки, за да установят дали съществуват сериозни рискове от опасни продукти и да ги предупредят веднага щом узнаят за такива продукти на своите платформи;
- да гарантират, че онлайн местата за търговия се консултират със системата на Съюза за бърз обмен на информация за опасни нехранителни продукти (RAPEX) и извършват проверки на случаен принцип на иззети и опасни продукти и когато е възможно, предприемат подходящи действия по отношение на съответните продукти;
- да гарантират, че след като продуктите бъдат определени за опасни и/или фалшифицирани от системите за бързо предупреждение на Съюза, от националните органи за надзор на пазара, от митническите органи или от органите за защита на потребителите, следва да е задължително тези продукти да бъдат премахнати от

мястото за търговия възможно най-бързо и не по-късно от два работни дни след получаването на уведомлението;

- че онлайн местата за търговия информират потребителите, когато продукт, който те са закупили от тях, бъде премахнат от тяхната платформа след съобщение, че същият не отговаря на правилата на Съюза за безопасност на продуктите и защита на потребителите; те следва също така да информират потребителите за всякакви въпроси, свързани с безопасността, и за всякакви действия, които са необходими, за да се гарантира ефективното изтегляне от пазара;
- че онлайн местата за търговия въвеждат мерки срещу повторни нарушители, които предлагат опасни продукти, в сътрудничество с органите в съответствие с Регламента относно отношенията между платформите и предприятията, и че приемат мерки, насочени към предотвратяване на повторната поява на опасен продукт, който вече е бил премахнат;
- да разгледат възможността доставчиците, които са установени в трета държава, да бъдат задължени да създадат свой клон в Съюза или да определят законен представител, установен в Съюза, който да може да бъде подведен под отговорност за продажба на европейските потребители на продукти или услуги, които не съответстват на правилата на Съюза за безопасност;
- да разгледат отговорността на онлайн местата за търговия за вреди, причинени на потребителите и за непредприемане на подходящи мерки за премахване на незаконните продукти след получаване на действителната информация за такива незаконни продукти;
- да определят отговорността на онлайн местата за търговия, когато тези платформи имат преобладаващо влияние върху доставчиците и върху съществени елементи на икономическите трансакции, например платежни средства, цени, условия по подразбиране или поведение, което има за цел да улесни продажбата на стоки на даден потребител на пазара на Съюза, а не съществува установен в Съюза производител, вносител или дистрибутор, който може да бъде подведен под отговорност;
- да разгледат отговорността на онлайн местата за търговия, ако онлайн мястото за търговия не е информирало потребителя, че действителният доставчик на стоките или услугите е трето лице, като по този начин вменят на мястото за търговия отговорността по договора спрямо потребителя; въпросът за отговорността следва да се разгледа и в случаите, когато мястото за търговия съзнателно предоставя подвеждаща информация;
- да гарантират, че онлайн местата за търговия имат право на обезщетение по отношение на доставчик или производител, който е виновен;
- да проучват възможността за разширяване на ангажимента, поет от някои търговци на дребно в сектора на електронната търговия и Комисията, съответно за по-бързо отстраняване на опасните или фалшифицираните продукти от продажба в рамките на доброволните схеми за поемане на ангажимент, наречени „Гаранция за безопасност на продуктите“ и „Меморандум за разбирателство относно продажбата

на фалшифицирани стоки по интернет“, и да посочат кои от тези ангажименти биха могли да станат задължителни.

VII. ПРЕДВАРИТЕЛНО РЕГУЛИРАНЕ НА СИСТЕМНИТЕ ОПЕРАТОРИ

Законодателният акт за цифровите услуги следва да представи предложение за отделен нов инструмент, имащ за цел да се гарантира, че системната роля на конкретни онлайн платформи няма да застраши вътрешния пазар чрез несправедливо изключване на иновативни новонавлизащи на пазара участници, включително МСП, предприемачи и стартиращи предприятия, ограничавайки по-този начин избора на потребителите;

За тази цел законодателният акт за цифровите услуги следва по-специално:

- да създаде предварителен механизъм, който да предотвратява (вместо само да коригира) нарушения на пазара, предизвикани от „системните платформи“ в цифровия свят, въз основа на Регламента относно отношенията между платформите и предприятията; този механизъм следва да позволява на регулаторните органи да налагат корективни мерки на тези системни оператори с цел преодоляване на нарушенията на пазара, без да се установява нарушение на правилата за конкуренцията;
- да оправомощи регулаторните органи да налагат пропорционални и ясно определени корективни мерки на онези дружества, които са определени като „системни оператори“, въз основа на критериите, определени в рамките на законодателният акт за цифровите услуги, и изчерпателен списък на положителните и отрицателните действия, които тези дружества трябва да спазват и/или в които им е забранено да участват; в своята оценка на въздействието Комисията следва да направи задълбочен анализ на различните проблеми, наблюдавани на пазара до сега, като например:
 - липсата на оперативна съвместимост и подходящи инструменти, данни, експертен опит и ресурси, използвани от системните оператори, които да дават възможност на потребителите да сменят или да свързват и превключват между цифровите платформи или интернет екосистемите;
 - систематичното преференциално представяне, което позволява на системните оператори да предоставят своите собствени услуги надолу по веригата с по-добра видимост;
 - обхващането на данни, използвани за разширяване на пазарната мощ от един пазар в съседни пазари, което води до отдаване на предимство на собствените продукти и услуги и използване на практики, насочени към обвързване на потребителите;
 - широко разпространената практика на забрана на бизнес ползватели – трети страни, да насочват потребителите към собствения си уебсайт чрез налагане на договорни клаузи;
 - липсата на прозрачност на системите за препоръки, използвани от системните оператори, включително на правилата и критериите за функционирането на тези

системи;

- да гарантира, че на системните предприятия следва да се дава възможност да докажат, че въпросното поведение е оправдано;
- да поясни, че някои регулаторни средства за защита следва да бъдат налагани на всички „системни платформи“, като например задълженията за прозрачност относно начините на упражняване на дейност, по-специално начините на събиране и използване на данни и забраната „системните оператори“ да ползват практики, целящи да затрудняват потребителите да сменят доставчици или да използват услугите на различни доставчици, или други форми на необоснована дискриминация, които изключват или поставят в неизгодно положение други предприятия;
- да оправомощи регулаторните органи да приемат временни мерки и да налагат санкции на „системните оператори“, които не спазват различните регулаторни задължения, които са им вменени;
- да запази правомощието на Комисията да взема решения дали даден доставчик на услуги на информационното общество е „системен оператор“ за Комисията въз основа на условията, определени в предварителния механизъм;
- да даде възможност на потребителите на „системни оператори“ да бъдат информирани, да дезактивират и да могат ефективно да контролират и да решават какъв вид съдържание искат да виждат; ползвателите следва също така да бъдат надлежно информирани относно всички причини, поради които им се предлага конкретно съдържание;
- да гарантира, че се спазват правата, задълженията и принципите на ОРЗД, включително свеждане на данните до минимум, ограничаване в рамките на целта, защита на данните още при проектирането и по подразбиране, правни основания за обработването;
- да гарантира подходящи нива на оперативна съвместимост, изискващи от „системните оператори“ да споделят подходящи инструменти, данни, експертен опит и ресурси, използвани за ограничаване на рисковете от зависимост на ползвателите и потребителите и изкуственото обвързване на ползвателите към един системен оператор без реалистична възможност или стимули за смяна на цифрови платформи или интернет екосистеми като част от тези мерки, Комисията следва да проучи различни технологии и отворени стандарти и протоколи, включително възможността за технически интерфейс (приложно-програмен интерфейс), който да позволява на потребителите на конкурентни платформи да се свързват със системните оператори и да обменят информация; системните оператори не могат да използват за търговски цели данните, получени от трети страни по време на дейностите по оперативна съвместимост, за цели, различни от осъществяването на тези дейности; задълженията за оперативна съвместимост не следва да ограничават, възпрепятстват или забавят способността на посредниците да отстраняват уязвимости;
- да гарантира, че новият предварителен механизъм не засяга прилагането на правилата в областта на конкуренцията, включително по отношение на отдаването

на предимство на собствените продукти и услуги и цялостната вертикална интеграция, и да гарантира, че и двата инструмента на политиката са напълно независими.

VIII. НАДЗОР, СЪТРУДНИЧЕСТВО И ПРАВОПРИЛАГАНЕ

Законодателният акт за цифровите услуги следва да подобри надзора и правоприлагането и да укрепи клаузата за вътрешния пазар като крайъгълен камък на цифровия единен пазар, като я допълни с нов механизъм за сътрудничество, насочен към подобряване на обмена на информация, сътрудничеството и взаимното доверие, а при поискване – и към взаимна помощ между държавите членки, по-специално между органите в държавата по произход, в която е установен доставчикът на услуги, и органите в приемащата държава, в която доставчикът предлага своите услуги.

Комисията следва да извърши задълбочена оценка на въздействието, за да оцени най-подходящия модел за надзор и правоприлагане за прилагането на разпоредбите на законодателният акт за цифровите услуги, като същевременно спазва принципите на субсидиарност и пропорционалност.

В своята оценка на въздействието Комисията следва да разгледа съществуващите модели, като например Мрежата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите, Групата на европейските регулатори за аудио-визуални медийни услуги (ERGA), Европейския комитет по защита на данните и Европейската мрежа по конкуренция, и да обмисли приемането на хибридна система за надзор.

Тази хибридна система за надзор, основана на координация на равнище ЕС в сътрудничество с мрежа от национални органи, следва да подобри наблюдението и прилагането на законодателният акт за цифровите услуги, да наложи изпълнението, включително налагането на регулаторни глоби, други санкции или мерки, и следва да може да извършва одит на посредници и платформи. Тя следва също така да урежда, когато е необходимо, трансгранични спорове между националните органи, да разглежда сложни трансгранични въпроси, да предоставя съвети и насоки и да одобрява кодекси и решения, валидни за целия Съюз, и заедно с националните органи следва да може да предприема инициативи и разследвания по трансгранични въпроси. Комисията следва да продължи да упражнява окончателен надзор върху задълженията на държавите членки.

Комисията следва да докладва на Европейския парламент и на Съвета и заедно с националните органи да поддържа публично „табло с показатели за платформите“, съдържащо съответната информация относно спазването на законодателния акт за цифровите услуги. Комисията следва да улеснява и насърчава създаването и поддържането на европейско хранилище за научни изследвания с цел улесняване на обмена на такива данни с публични институции, научни изследователи, НПО и университети за научноизследователски цели;

Законодателният акт за цифровите услуги следва също така да въведе новите елементи, свързани с правоприлагането, в член 16 от Директивата за електронната търговия по отношение на саморегулирането.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0277

Права върху интелектуалната собственост при разработването на технологии за изкуствен интелект

Резолюция на Европейския парламент от 20 октомври 2020 г. относно правата върху интелектуалната собственост за разработването на технологии за изкуствен интелект (2020/2015(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално членове 4, 16, 26, 114 и 118 от него,
- като взе предвид Бернската конвенция за закрила на литературните и художествени произведения,
- като взе предвид Междуетатичното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество¹ и насоките за по-добро регулиране на Комисията (COM(2015)0215),
- като взе предвид Договора на Световната организация за интелектуална собственост (СОИС) за авторското право, Договора на СОИС за изпълненията и звукозаписите и преработения от СОИС документ за въпроси от 29 май 2020 г. относно политиката в областта на интелектуалната собственост и изкуствения интелект,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО²,
- като взе предвид Директива (ЕС) 96/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 1996 г. за правна закрила на базите данни³,
- като взе предвид Директива 2009/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от

¹ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

² ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 92.

³ ОВ L 77, 23.3.1996 г., стр. 20.

23 април 2009 г. относно правната закрила на компютърните програми¹,

- като взе предвид Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно защитата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (търговски тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване²,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор³,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните)⁴,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/1807 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно рамка за свободното движение на нелични данни в Европейския съюз⁵,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1150 на Европейския парламент и на Съвета от юни 2019 г. за насърчаване на справедливост и прозрачност за бизнес ползвателите на посреднически онлайн услуги⁶,
- като взе предвид Бялата книга на Комисията от 19 февруари 2020 г., озаглавена „Изкуствен интелект – Европа в търсене на високи постижения и атмосфера на доверие“ (COM(2020)0065),
- като взе предвид работата на експертната група на високо равнище по въпросите на изкуствения интелект, създадена от Комисията,
- като взе предвид съобщенията на Комисията, озаглавени „Европейска стратегия за данните“ (COM(2020)0066) и „Нова промишлена стратегия за Европа“ (COM(2020)0102),
- като взе предвид насоките относно прегледа, осъществявани от Европейското патентно ведомство от ноември 2019 г.,
- като взе предвид работната програма за цифровата икономика 2016/05 „Онлайн платформите от гледна точка на икономическата политика“ на Съвместния изследователски център на Комисията и неговия Институт за перспективни технологични изследвания (IPITS),
- като взе предвид политическите насоки на следващия състав на Европейската комисия за периода 2019 – 2024 г., озаглавени „Съюз с по-големи амбиции: моята

¹ ОВ L 111, 5.5.2009 г., стр. 16.

² ОВ L 157, 15.6.2016 г., стр. 1.

³ ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56.

⁴ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 59.

⁶ ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 57.

програма за Европа“,

- като взе предвид своята резолюция от 16 февруари 2017 г., съдържаща препоръки към Комисията относно гражданскоправни норми за роботиката¹,
 - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид становищата на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите, на комисията по транспорт и туризъм и на комисията по култура и образование,
 - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A9-0176/2020),
- А. като има предвид, че правната уредба на Съюза в областта на интелектуалната собственост има за цел да гарантира насърчаване на иновациите и творчеството, както и достъпа до знания и информация;
- Б. като има предвид, че член 118 от ДФЕС предвижда, че законодателят на Съюза установява мерки за създаване на европейски права върху интелектуалната собственост (ПИС) с цел гарантиране на единна защита на правата върху интелектуалната собственост в Съюза; като има предвид, че единният пазар насърчава условията за по-ускорен икономически растеж с цел да се гарантира просперитетът на гражданите на Съюза;
- В. като има предвид, че най-новото развитие в областта на изкуствения интелект и сходните нововъзникващи технологии представлява значителен технологичен напредък, който отваря перспективи и създава предизвикателства за гражданите на Съюза, предприятията, публичните администрации и творците, както и за сектора на отбраната;
- Г. като има предвид, че технологиите в областта на изкуствения интелект могат да затруднят проследимостта на правата върху интелектуалната собственост и тяхното прилагане по отношение на генерираните от изкуствен интелект продукти, като по този начин се възпрепятства справедливото възнаграждение на творците, чийто оригинален труд се използва за запазване на такива технологии;
- Д. като има предвид, че целта за превръщане на Съюза в световен лидер в технологиите в областта на изкуствения интелект трябва да включва усилия за възстановяване и запазване на цифровия и промишления суверенитет на Съюза, за гарантиране на неговата конкурентоспособност и за насърчаване и защита на иновациите, и трябва да изисква структурна реформа на промишлената политика на Съюза, за да може той да бъде начело на технологиите в областта на изкуствения интелект, като същевременно се зачита културното многообразие; като има предвид, че позицията на Съюза на световен лидер в областта на изкуствения интелект изисква ефективна система за интелектуална собственост, подходяща за цифровата ера, която да дава възможност на новаторите да предлагат нови продукти на пазара; като има предвид, че строгите предпазни мерки са от решаващо значение за защитата на патентната система на Съюза срещу злоупотреби, които вредят на иновативните разработчици в областта на

¹ ОВ С 252, 18.7.2018 г., стр. 239.

изкуствения интелект; като има предвид, че е необходим насочен към човека подход по отношение на изкуствения интелект, който да е съобразен с етичните принципи и правата на човека, за да може технологията да продължи да бъде в служба на хората и на общото благо;

- Е. като има предвид, че Съюзът притежава подходящото равнище на регулиране в областта на технологиите в областта на изкуствения интелект, за да се избегне фрагментирането на единния пазар, както и различаващите се национални разпоредби и насоки; като има предвид, че напълно хармонизираната регулаторна рамка на Съюза в областта на изкуствения интелект ще има потенциала да се превърне в нормативна база за сравнение на международно равнище; като има предвид, че новите общи правила за системите с изкуствен интелект следва да бъдат под формата на регламент, за да се установят еднакви стандарти в целия Съюз, и като има предвид, че законодателството трябва да бъде съобразено с бъдещето, за да се гарантира, че то може да върви в крак с бързото развитие на тази технология и трябва да бъде последвано от задълбочени оценки на въздействието; като има предвид, че правната сигурност допринася за технологичното развитие и че доверието на гражданите в новите технологии е от съществено значение за развитието на този сектор, тъй като то засилва конкурентното предимство на Съюза; като има предвид, че регулаторната рамка, уреждаща изкуствения интелект, следва да вдъхва доверие в безопасността и надеждността на изкуствения интелект и да постига баланс между обществената защита и бизнес стимулите за инвестиции в иновации;
- Ж. като има предвид, че изкуственият интелект и свързаните с него технологии се основават на изчислителни модели и алгоритми, които се считат за математически методи по смисъла на Европейската патентна конвенция (ЕПК) и следователно като такива не могат да бъдат патентовани; като има предвид, че математическите методи и компютърни програми могат да бъдат защитени с патент съгласно член 52, параграф 3 от Европейската патентна конвенция, когато се използват като част от система за изкуствен интелект, която допринася за създаването на допълнителен технически ефект; като има предвид, че въздействието на такава потенциална патентна защита следва да бъде подложено на задълбочена оценка;
- З. като има предвид, че изкуствения интелект и свързаните с него технологии се основават на създаването и изпълнението на компютърни програми, които като такива са обхванати от специален режим на защита на авторското право, при който може да бъде защитено само обективирането на компютърна програма, а не идеите, методите и принципите, които са в основата на който и да е елемент от нея;
- И. като има предвид, че се предоставят все по-голям брой патенти, свързани с изкуствен интелект;
- Й. като има предвид, че напредъкът на изкуствения интелект и свързаните с него технологии повдига въпроси относно самата защита на иновациите и защитата с правата върху интелектуалната собственост на материалите, съдържанието или данните, генерирани от технологиите в областта на изкуствения интелект и свързаните технологии, които могат да бъдат от промишлено или художествено естество, и които създават различни търговски възможности; като има предвид, че в това отношение е важно да се прави разграничение между човешките творби,

подпомагани от изкуствен интелект и творбите, създадени самостоятелно от изкуствен интелект;

- К. като има предвид, че изкуственият интелект и свързаните с него технологии са силно зависими от предварително налични съдържание и големи обеми от данни; като има предвид, че повишен прозрачен и открит достъп до някои нелични данни и бази данни в Съюза, особено за МСП и стартиращите предприятия, както и оперативната съвместимост на данните, която ограничава ефекта на блокиране, ще играят решаваща роля за напредъка в развитието на европейския изкуствен интелект и подкрепата за конкурентоспособността на европейските дружества в световен мащаб; като има предвид, че събирането на лични данни трябва да зачита основните права и правилата за защита на данните и изисква специално управление, по-конкретно в областта на управлението на данни и прозрачността на данните, използвани при разработването и внедряването на технологии в областта на изкуствения интелект през целия жизнен цикъл на система, използваща изкуствен интелект;
1. отбелязва Бялата книга на Европейската комисия, озаглавена „Изкуствен интелект – Европа в търсене на високи постижения и атмосфера на доверие“, както и европейска стратегия за данните; подчертава, че описаните там подходи могат да допринесат за разблокирането на потенциала на ориентиран към човека изкуствен интелект в рамките на Съюза; отбелязва обаче, че защитата на правата върху интелектуалната собственост в контекста на разработването на изкуствения интелект и свързаните с него технологии не е част от съображенията на Комисията, въпреки ключовото значение на тези права; подчертава необходимостта от създаване на единно европейско пространство на данни и счита, че използването му ще играе важна роля за иновациите и творчеството в икономиката на Съюза, което следва да бъде стимулирано; подчертава, че Съюзът следва да играе съществена роля при определянето на основните принципи за разработването, внедряването и използването на изкуствен интелект, без да спъва неговия напредък или да възпрепятства конкуренцията;
 2. подчертава факта, че развитието на изкуствения интелект и свързаните с него технологии в транспортния и туристическия сектор ще донесе иновации, научни изследвания, мобилизиране на инвестиции и значителни икономически, социални, екологични, обществени и свързани с безопасността ползи, като същевременно направи тези сектори по-привлекателни за новите поколения и създаде нови възможности за заетост и по-устойчиви бизнес модели, но подчертава, че това не следва да причинява вреди или щети на хората или обществото;
 3. подчертава значението на създаването на оперативна и напълно хармонизирана регулаторна рамка в областта на технологиите в областта на изкуствения интелект; предлага тази рамка да бъде под формата на регламент, а не на директива, за да се избегне фрагментиране на европейския единен цифров пазар и да се насърчат иновациите;
 4. призовава Комисията да вземе предвид седемте ключови изисквания, посочени в насоките на експертната група на високо равнище, които тя приветства в своето

съобщение от 8 април 2019 г.¹ и да ги въведе по подходящ начин във всички законодателни актове относно изкуствения интелект;

5. подчертава, че разработването, внедряването и използването на технологии в областта на изкуствения интелект, както и възходът на световната икономика, основана на данни, налагат разрешаването на важни технически, социални, икономически, етични и правни проблеми в различни области на политиката, включително правата върху интелектуалната собственост и тяхното въздействие върху областите на тези политики; подчертава, че за да се отключи потенциалът на технологиите в областта на изкуствения интелект, е необходимо да се премахнат ненужните правни пречки, за да не се възпрепятстват растежът или иновациите в развитието на основаната на данни икономика на Съюза; призовава за извършване на оценка на въздействието по отношение на защитата на правата върху интелектуалната собственост в контекста на разработването на технологии в областта на изкуствения интелект;
6. подчертава ключовото значение на балансираната защита на правата върху интелектуалната собственост по отношение на технологиите в областта на изкуствения интелект, както и на многоизмерния характер на тази защита, и същевременно подчертава, че е важно да се гарантира високо равнище на защита на правата върху интелектуалната собственост, да се създаде правна сигурност и да се изгради доверието, необходимо за насърчаване на инвестициите в тези технологии и да се гарантира тяхната дългосрочна жизнеспособност и използване от потребителите; счита, че Съюзът притежава потенциал да поеме водеща роля при създаването на технологии в областта на изкуствения интелект чрез приемане на действаща регулаторна рамка, която да се оценява редовно с оглед на технологичното развитие и чрез прилагане на проактивни публични политики, особено по отношение на програмите за обучение и финансовата подкрепа за научни изследвания, и сътрудничество между публичния и частния сектор; отново подчертава необходимостта от осигуряване на достатъчна свобода на действие за разработването на нови технологии, продукти и услуги; подчертава, че създаването на среда, която благоприятства творчеството и иновациите чрез насърчаване на използването на технологии в областта на изкуствения интелект от творците, не трябва да се осъществява във вреда на интересите на хората творци, нито на етичните принципи на Съюза;
7. освен това счита, че Съюзът трябва да обхване различните измерения на изкуствения интелект чрез технологично неутрални и достатъчно гъвкави определения, така че те да се прилагат за бъдещото развитие на технологиите, както и за последващото им използване; счита, че е необходимо да продължи разсъждението върху взаимодействията между изкуствения интелект и правата върху интелектуалната собственост от гледна точка както на службите за интелектуална собственост, така и на ползвателите; счита, че предизвикателството, свързано с оценката на приложенията на изкуствения интелект, създава необходимост от някои изисквания за прозрачност и от разработване на нови методи, тъй като например адаптивните системи за обучение могат да се прекалибрират след всеки принос, което прави някои предварителни оповестявания неефективни;

¹ „Изграждане на доверие в ориентирания към човека изкуствен интелект“ (COM(2019)0168).

8. подчертава значението на прозрачността и отговорната употреба на алгоритми от услугите за стрийминг, така че да бъдат по-добре обезпечени достъпът до културно и творческо съдържание в различни форми и на различни езици и безпристрастният достъп до европейски творби;
9. препоръчва да се предпочита секторна оценка в зависимост от вида въздействие, което технологиите в областта на изкуствения интелект оказват върху правата върху интелектуалната собственост; счита, че този подход следва да отчита например равнището на човешка намеса, автономността на изкуствения интелект и значението на ролята и произхода на използваните данни и защитени от авторско право материали и евентуалното включване на други фактори от значение; припомня, че при всеки подход трябва да се намери подходящият баланс между необходимостта от защита на инвестициите както в ресурси, така и в усилия, и необходимостта от стимулиране на творчеството и споделянето; счита, че са необходими по-задълбочени изследвания за целите на оценяването на човешкия принос във връзка с алгоритмичните данни на изкуствения интелект; счита, че революционните технологии като изкуствения интелект предлагат както на малките, така и на големите дружества възможността да разработват водещи на пазара продукти; счита, че всички дружества следва да се възползват от еднакво ефикасна и ефективна защита на правата върху интелектуалната собственост; следователно призовава Комисията и държавите членки да предоставят подкрепа на стартиращите предприятия и на МСП чрез Програмата за единния пазар и центровете за цифрови иновации за защитата на техните продукти;
10. предлага в тази оценка да се постави акцент върху въздействието и последиците от технологията в областта на изкуствения интелект и свързаните технологии в рамките на действащото право в областта на патентите, защитата на марките, дизайните и моделите, авторското право и сродните му права, включително приложимостта на правната закрила на бази данни и компютърни програми, закрилата на ноу-хау и неразкрита търговска информация („търговски тайни“) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разпространение; признава потенциала на технологиите в областта на изкуствения интелект за подобряване на прилагането на правата върху интелектуалната собственост, независимо от необходимостта от проверки и прегледи, извършвани от човек, особено когато са налице правни последици; освен това подчертава необходимостта да се прецени дали договорното право трябва да се актуализира, за да защитава по-добре потребителите, и дали е необходимо правилата в областта на конкуренцията да се адаптират, за да се отстрани пазарната неефективност или злоупотребите в цифровата икономика, необходимостта от създаване на по-цялостна правна уредба за икономическите сектори, имащи отношение към изкуствения интелект, като по този начин се даде възможност на европейските дружества и съответните заинтересовани страни да се разраснат, както и необходимостта да се създаде правна сигурност; подчертава, че защитата на интелектуалната собственост трябва винаги да се съчетава с други основни права и свободи;
11. припомня, че математическите методи са изключени от хипотезите за патентоспособност, освен ако не се използват за технически цели във връзка с технически изобретения, които могат да бъдат патентовани единствено при спазване на критериите, свързани с изобретенията; освен това посочва, че ако дадено изобретение се отнася до метод, който предполага използването на технически средства или техническо устройство, неговият предмет, разглеждан

като цяло, всъщност е от техническо естество и поради това не се изключва от хипотезите за патентгоспособност; подчертава във връзка с това ролята на рамката за патентната защита за стимулиране на изобретенията в областта на изкуствения интелект и за насърчаване на тяхното разпространение, както и необходимостта от създаване на възможности европейските дружества и стартиращи предприятия да насърчават развитието и внедряването на изкуствен интелект в Европа; посочва, че патентите от съществено значение за стандарт (ПСЗС) изпълняват ключова роля в разработването и разпространението на нови технологии в областта на изкуствения интелект и свързаните с него технологии и в осигуряването на оперативна съвместимост; призовава Комисията да подкрепя създаването на междуетраслови стандарти и да насърчи официална стандартизация;

12. отбелязва, че патентната защита може да бъде предоставена, при условие че изобретението е ново, не е очевидно и включва изобретателска стъпка; отбелязва освен това, че патентното право предполага всеобхватно описание на използваната технология, което може да създаде трудности за някои технологии в областта на изкуствения интелект с оглед на сложността на обосновката; подчертава също така правните предизвикателства на обратния инженеринг, който е изключение от защитата на авторското право на компютърните програми и защитата на търговските тайни, които от своя страна са от решаващо значение за иновациите и научните изследвания и които следва да бъдат надлежно взети предвид в контекста на разработването на технологии в областта на изкуствения интелект; призовава Комисията да оцени възможностите за адекватно изпитване на продуктите, например по модулен начин, без да се създават рискове за притежателите на права върху интелектуалната собственост или търговски тайни поради широкото разкриване на лесно възпроизвеждани продукти; подчертава, че до технологиите в областта на изкуствения интелект следва да има свободен достъп за целите на образованието и научно-изследователската дейност, например по-ефикасни методи за обучение;
13. отбелязва, че придаването на самостоятелност на творческия процес на създаване на съдържание от художествено естество може да повдигне въпроси, свързани с притежаването на правата върху интелектуалната собственост, обхващащи това съдържание; във връзка с това счита, че не би било целесъобразно да се полагат усилия за предоставяне на юридическа правосубектност на технологиите в областта на изкуствения интелект, и обръща внимание на отрицателното въздействие на една такава възможност върху стимулите за творците;
14. посочва разликата между асистираното от изкуствен интелект човешко творчество и творчеството, създадено чрез изкуствен интелект, като последното създава нови регулаторни предизвикателства за защитата на правата върху интелектуалната собственост, като например въпроси, свързани със собствеността, изобретателството и подходящото възнаграждение, както и въпроси, свързани с потенциалната пазарна концентрация; счита освен това, че правата върху интелектуалната собственост за разработването на технологии в областта на изкуствения интелект следва да се разграничават от правата върху интелектуалната собственост, предоставени евентуално за творчеството, създадено чрез изкуствен интелект; изтъква, че в случаите, в които е използван изкуствен интелект като инструмент, подпомагащ автора в творческия му процес, настоящата рамка в областта на интелектуалната собственост остава приложима;

15. счита, че техническите творби, създадени от технологиите в областта на изкуствения интелект, трябва да бъдат защитени съгласно правната рамка за правата върху интелектуалната собственост, за да се насърчат инвестициите в тази форма на творчество и да се подобри правната сигурност за гражданите, предприятията и изобретателите, тъй като за момента те са сред основните потребители на технологии в областта на изкуствения интелект; счита, че произведенията, създадени самостоятелно от изкуствени субекти и роботи, може да не отговарят на условията за защита на авторското право, за да се спази принципът на оригиналност, който е свързан с физическо лице, и понеже понятието „интелектуална творба“ е свързано с личността на автора; призовава Комисията да подкрепи хоризонтален, основан на доказателства и технологично неутрален подход към общите, единни разпоредби в областта на авторското право, приложими за генерирани от изкуствен интелект произведения в Съюза, ако се счита, че тези произведения може да отговарят на условията за защита на авторското право; препоръчва собствеността върху правата, ако има такива, да се предоставя само на физически или юридически лица, които законно са създали произведението, и само ако притежателят на авторското право е дал разрешение, ако се използва защитен с авторско право материал, освен ако не се прилагат изключения или ограничения по отношение на авторското право; подчертава, че е от значение да се улесни достъпът до данни и обменът на данни, отворените стандарти и технологиите с отворен код, като същевременно се насърчават инвестициите и се стимулират иновациите;
16. отбелязва, че изкуственият интелект дава възможност за обработване на голямо количество данни, свързани със състоянието на изкуството или на съществуването на права върху интелектуална собственост; същевременно отбелязва, че изкуственият интелект или свързаните с него технологии, използвани за процедурата по регистрация за предоставяне на права върху интелектуална собственост и за определяне на отговорността за нарушения на правата върху интелектуалната собственост, не могат да заместят прегледа, извършван от човек за всеки отделен случай, за да се гарантира качеството и справедливостта на решенията; отбелязва, че изкуственият интелект постепенно придобива способността да изпълнява задачи, които обикновено се изпълняват от хора, и поради това подчертава необходимостта от установяване на подходящи предпазни мерки, включително системи за проектиране с човешка намеса в процесите на контрол и преглед, прозрачност, отчетност и проверка на вземането на решения от изкуствения интелект;
17. отбелязва, че по отношение на използването на нелични данни от технологии с изкуствен интелект, законното използване на защитени с авторско право произведения и други съдържания и свързани с тях данни, включително предварително съществуващо съдържание, висококачествени набори от данни и метаданни, трябва да бъде оценено с оглед на съществуващите правила относно ограниченията и изключенията, свързани със закрилата на авторското право, като например извличането на информация от текст и данни, предвидени в Директивата относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар; призовава за допълнително изясняване по отношение на защитата на данните съгласно законодателството в областта на авторското право и потенциалната защита на търговските марки и промишления дизайн за произведения, създадени самостоятелно чрез приложения с изкуствен интелект; счита, че доброволното споделяне на нелични данни между предприятията и

секторите следва да се насърчава и да се основава на справедливи договорни споразумения, включително споразумения за лицензиране; подчертава важните въпроси, свързани с правата върху интелектуална собственост, породени от създаването на дълбинни фалшификати въз основа на подвеждащи, манипулирани или просто некачествени данни, независимо дали тези дълбинни фалшификати съдържат данни, които могат да бъдат предмет на авторски права; изразява загриженост във връзка с възможността за масово манипулиране на граждани, която се използва за дестабилизиране на демокрациите, и призовава за повишаване на осведомеността и медийната грамотност, както и за предоставяне на спешно необходими технологии с изкуствен интелект за проверка на факти и информация; счита, че записите на данни, които не подлежат на одит и които се използват през целия жизнен цикъл на технологиите, използващи изкуствен интелект, в съответствие с правилата за защита на данните, биха могли да улеснят проследяването на използването на защитени с авторско право произведения и по този начин да защитят по-добре носителите на права и да допринесат за защитата на неприкосновеността на личния живот; подчертава, че технологиите с изкуствен интелект биха могли да бъдат полезни в контекста на прилагането на правата върху интелектуалната собственост, но ще е необходим преглед, извършен от човек, и гаранция, че всички системи за вземане на решения, ръководени от изкуствения интелект, са напълно прозрачни; подчертава, че нито един бъдещ режим на изкуствен интелект не може да заобикаля евентуалните изисквания за технология с отворен код в обществените поръчки или да възпрепятства взаимната свързаност на цифровите услуги; отбелязва, че системите с изкуствен интелект се основават на софтуер и на статистически модели, които могат да включват грешки; подчертава, че генерираните от изкуствен интелект продукти не трябва да бъдат дискриминационни и че един от най-ефективните начини за намаляване на предубежденията в системите с изкуствен интелект е да се гарантира, доколкото това е възможно съгласно правото на Съюза, че максималното количество нелични данни е налично за целите на обучението и машинното самообучение; призовава Комисията да обмисли използването на данни, които са обществено достояние, за такива цели;

18. подчертава значението на пълното прилагане на стратегията за цифровия единен пазар с цел да се подобри достъпността и оперативната съвместимост на неличните данни в ЕС; подчертава, че европейската стратегия за данните трябва да гарантира баланс между насърчаването на потока, по-широкия достъп и използването и споделянето на данни, от една страна, и защитата на правата върху интелектуалната собственост и търговските тайни, от друга страна, като същевременно се зачитат правилата за защита на данните и неприкосновеността на личния живот; подчертава необходимостта в тази връзка да се оцени дали правилата на Съюза относно интелектуалната собственост са подходящ инструмент за защита на данните, включително секторните данни, необходими за развитието на изкуствения интелект, като припомня, че структурираните данни, като например базите данни, когато се ползват от защита на интелектуалната собственост, обикновено не могат да се считат за данни; счита, че трябва да се предостави всеобхватна информация относно използването на данни, защитени от интелектуалната собственост, по-специално в контекста на отношенията между платформите и предприятията; приветства намерението на Комисията да създаде единно европейско пространство на данни;

19. отбелязва, че Комисията разглежда възможността за законодателни действия по въпроси, които оказват въздействие върху отношенията между икономическите субекти с цел използване на нелични данни и приветства евентуално преразглеждане на Директивата за базите данни и евентуално изясняване на прилагането на Директивата относно закрилата на търговски тайни като обща рамка; очаква с интерес резултатите от обществената консултация относно европейската стратегия за данните, започната от Комисията;
20. подчертава необходимостта Комисията да се стреми към балансирана и обусловена от иновациите защита на интелектуалната собственост в полза на европейските разработчици на технологии в областта на изкуствения интелект, да укрепи конкурентоспособността на европейските дружества в международен план, включително срещу евентуални способи за злоупотреба при съдебните спорове, и да осигури максимална правна сигурност за потребителите, особено в преговорите на международно равнище, по-специално по отношение на текущите дискусии относно изкуствения интелект и революцията на данните на равнището на СОИС; приветства неотдавнашното предоставяне от страна на Комисията на становищата на Съюза в рамките на обществената консултация на СОИС по проекта на документ на СОИС за изразяване на позиция относно политиката за интелектуалната собственост и изкуствения интелект от 13 декември 2019 г.; припомня в тази връзка етичното задължение на Съюза да подкрепя развитието по света чрез улесняване на трансграничното сътрудничество в областта на изкуствения интелект, включително чрез ограничения и изключения за трансграничните научни изследвания и извличането на информация от текст и данни, както е предвидено в Директивата относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар;
21. напълно съзнава, че напредъкът в областта на изкуствения интелект ще трябва да бъде съчетан с публични инвестиции в инфраструктура, с обучение в цифрови умения и със значителни подобрения в свързаността и оперативната съвместимост, за да се постигне цялостен резултат; поради това подчертава значението на сигурните и устойчиви 5G мрежи за пълното внедряване на технологиите в областта на изкуствения интелект, но което е по-важно, необходимата работа върху равнището на инфраструктурата и нейната сигурност в целия Съюз; отбелязва интензивната патентна дейност, която се извършва в транспортния сектор по отношение на изкуствения интелект; изразява загриженост, че това може да доведе до масови съдебни спорове, които ще навредят на промишлеността като цяло и биха могли също да засегнат безопасността на движението, ако не приемем без по-нататъшно забавяне законодателство за развитието на свързаните с изкуствен интелект технологии на равнището на Съюза;
22. подкрепя желанието на Комисията да прикани ключовите участници от производствения сектор – производители на транспортни средства, новатори в областта на изкуствения интелект и свързаността, доставчици на услуги от туристическия сектор и други действащи лица във веригата на стойността в автомобилния сектор – да се споразумеят относно условията, при които биха били готови да споделят своите данни.
23. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на парламентите и правителствата на държавите членки.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0282

Бъдещето на европейското образование в контекста на Covid-19

Резолюция на Европейския парламент от 22 октомври 2020 г. относно бъдещето на европейското образование в контекста на COVID-19 (2020/2760(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 165 и 166 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и Протокол № 2 относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност,
- като взе предвид член 14 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Междуетноститутуционалната прокламация относно Европейския стълб на социалните права¹,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г., озаглавено „Изграждане на европейското пространство за образование до 2025 г.“ (COM(2020)0625),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г., озаглавено „План за действие в областта на цифровото образование за периода 2021 – 2027 г.: приспособяване на образованието и обучението към ерата на цифровите технологии“ (COM(2020)0624),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 1 юли 2020 г., озаглавено „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“ (COM(2020)0274),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 17 януари 2018 г. относно плана за действие в областта на цифровото образование (COM(2018)0022),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 14 ноември 2017 г., озаглавено

¹ ОВ С 428, 13.12.2017 г., стр. 10.

„Укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура“
(COM(2017)0673),

- като взе предвид своята резолюция от 17 април 2020 г. относно координирани действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и последиците от нея¹,
 - като взе предвид своята резолюция от 11 декември 2018 г. относно образованието в ерата на цифровите технологии: предизвикателства, възможности и поуки при формулирането на политиките на ЕС²,
 - като взе предвид своята резолюция от 12 юни 2018 г. относно модернизирането на образованието в ЕС³,
 - като взе предвид въпросите към Съвета и Комисията относно бъдещето на европейското образование в контекста на COVID-19 (O-000052/2020 – B9-0020/2020 и O-000053/2020 – B9-0021/2020),
 - като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид предложението за резолюция, внесено от комисията по култура и образование,
- А. като има предвид, че в съответствие с Европейския стълб на социалните права достъпът до качествено и приобщаващо образование и учене през целия живот е основно право на човека и е от съществено значение за придобиването и поддържането на умения, за пълноценното и активно участие в обществото и за ефективния достъп до развиващ се пазар на труда;
- Б. като има предвид, че според ЮНЕСКО почти 1,6 милиарда учащи се в повече от 190 държави – 94% от учащите се в световен мащаб – бяха засегнати от затварянето на институции за образование и обучение в разгара на кризата, свързана с COVID-19; като има предвид, че над 60% от учащите се по света все още са засегнати; като има предвид, че по-малко от 25% от държавите с ниски доходи са осигурили някаква форма на дистанционно обучение; като има предвид, че в най-развитите държави достъпът до цифрово образование е около 90%, което означава, че 10% от учениците все не са обхванати от него⁴;
- В. като има предвид, че все още съществуват сериозни различия на равнището на ЕС, като в някои държави членки до 32% от учениците нямат достъп до образование в продължение на няколко месеца; като има предвид, че за много учащи се тази липса на достъп произтича от липса на цифрово оборудване, недостатъчни цифрови умения или вече съществуващо неблагоприятно положение; като има предвид, че дори когато учащите се са имали достъп до цифрово образование, често е трябвало да учат без подкрепа от учител, съученик или човек от дома и понякога в нестабилна домашна среда;

¹ Приети текстове, P9_TA(2020)0054.

² Приети текстове, P8_TA(2018)0485.

³ ОВ С 28, 27.1.2020 г., стр. 8.

⁴ Институт „Брукингс“, април 2020 г.

- Г. като има предвид, че пандемията от COVID-19 вероятно е причинила най-сериозното в историята нарушение във функционирането на системите за образование и обучение в света, представляващо заплаха за загубата на знания от цяло едно поколение ученици и студенти, и може да заличи години на напредък; като има предвид, че тази загуба на обучение вероятно ще намали бъдещите равнища на доходите на това поколение и също така ще окаже потенциално отрицателно въздействие върху ръста на производителността на труда и конкурентоспособност за Съюза като цяло; като има предвид, че същото това поколение е изправено пред навлизане на пазар на труда, силно засегнат от икономическата криза, причинена от COVID-19;
- Д. като има предвид, че учебните заведения имат много по-широка социална и духовна роля и допринасят за физическото и психичното здраве на учащите се; като има предвид, че беше доказано, че липсата на пряко взаимодействие между преподавателите и учениците често засяга благосъстоянието и психичното здраве на учащите се; като има предвид, че пандемията подчерта решаващата роля на учителите в образованието и обществото; като има предвид, че учителите и останалият персонал в сферата на образованието често са претоварени, което подчертава необходимостта от по-голяма подкрепа за тях и признаване в по-голяма степен на тяхната работа;
- Е. като има предвид, че кризата ускори преминаването към цифровото обучение и стимулира иновациите в образованието, например подобряването на възможностите за електронно обучение; като има предвид, че инвестициите в дружества, работещи в областта на технологиите за учене, през последните години подобриха решенията за онлайн образование и електронно обучение; като има предвид, че партньорствата между бизнеса и учебните заведения изпълняват роля в насърчаването на иновациите в сектора на образованието; като има предвид, че учебното заведение следва да остане крайният орган за вземане на решения във връзка с образователното съдържание;
- Ж. като има предвид, че в същото време внезапното преминаване към масово онлайн и дистанционно обучение, предизвикано от кризата, разкри огромни пропуски в разработването и изпълнението на политиката в областта на цифровото образование в рамките на Европейския съюз и сред държавите членки; като има предвид, че кризата също така показва необходимостта от по-голямо сътрудничество и координация между държавите членки по отношение на политиките в областта на образованието и обучението;
- З. като има предвид, че внезапното преминаване към цифрови технологии настъпи в контекст, в който 43% от европейците не разполагат с основни умения в областта на цифровите технологии¹; като има предвид, че съществува пряка връзка между държавата членка, в която хората живеят, и мястото, където живеят в държавите членки, техния социално-икономически статус, възраст, доходи, образователна степен и заетост, от една страна, и степента на уменията им в областта на цифровите технологии, от друга страна; като има предвид, че цифровата трансформация и използването на нови технологии оказват въздействие върху пазара на труда, като са необходими по-високи равнища на цифрова грамотност;

¹ Индекс за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото за 2019 г.

- И. като има предвид, че пандемията представлява възможност за преосмисляне на бъдещето на образованието;
 - Й. като има предвид, че Комисията има за цел да създаде европейско пространство за образование до 2025 г.;
 - К. като има предвид, че политическото споразумение, постигнато от Европейския съвет относно многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021 – 2027 г., ще доведе до сериозни съкращения във водещи образователни програми като „Еразъм +“; като има предвид, че Парламентът многократно е призовавал за амбициозен бюджет за образователните програми; като има предвид, че настоящата икономическа криза не следва да води до съкращаване на публичните разходи за образование;
 - Л. като има предвид, че в съответствие с принципа на субсидиарност образователната политика е от изключителната компетентност на държавите членки, като Съюзът изпълнява подкрепяща и координираща роля;
1. приветства творчеството и находчивостта, демонстрирани от институциите за образование и обучение и техния персонал, по-специално от персонала, предоставящ образование и обучение, както и от учениците и родителите при приспособяването им към онлайн и дистанционното обучение, особено в светлината на бързо променящите се обстоятелства и несигурните времена; приветства също така положителните примери, дадени от гражданите, гражданското общество и доставчиците на неформално образование при приспособяването на техните образователни практики и разработването на инициативи, които дадоха възможност за продължаване на ученето; призовава за повече усилия за разширяване и повишаване на видимостта на ефективните инициативи, както и за насърчаване на най-добрите практики във всички сектори на образованието; призовава Комисията да предостави платформа за обмен на добри практики между държавите членки и в тази връзка да проучи възможностите за нови инициативи, като например създаването на Европейски онлайн университет;
 2. подчертава обаче, че внезапното преминаване към цифрови технологии в образованието и обучението разкри също така цифрово разделение по отношение на достъпа до цифрова инфраструктура и цифрови устройства, качеството на онлайн преподаването и уменията на учениците, учителите и обучаващите;
 3. изразява съжаление във връзка с факта, че в Европа все още има ученици и студенти, които нямат достъп до цифрово образование; отново посочва необходимостта от подобряване на свързаността на европейско равнище, по-специално в селските и отдалечените райони, както и от увеличаване на достъпа до цифрово оборудване; посочва авангардните иновации в областта на образователните компютри, таблети и софтуер в Европа;
 4. изразява загриженост във връзка с недостига на умения в областта на цифровите технологии сред учителите и учениците, което възпрепятства ефективното цифрово образование; поради това припомня необходимостта да се инвестира във възможности за повишаване на квалификацията и професионално развитие за учителите и обучаващите в цяла Европа, за да се гарантира, че те не само

притежават, но и могат да преподават цифрови умения; посочва значението на мобилността на учителите и споделянето на знания като ключов инструмент в това отношение и призовава Комисията да продължи да подкрепя подобни дейности;

5. отбелязва, че кризата засегна различни сектори на образованието и обучението в различна степен, като висшите учебни заведения често постигат по-добри резултати благодарение на съществуващата инфраструктура, ресурси и опит с цифрови инструменти; подчертава, че нарушаването е по-сериозно при образованието в ранна детска възраст, училищното образование, професионалното образование и обучение, образованието за възрастни и неформалното образование, и призовава за повече усилия с цел осигуряване на ефективно дистанционно обучение за тези сектори; припомня необходимостта от адекватна финансова подкрепа в това отношение;
6. призовава Комисията да събира, оценява и публикува данни от всички държави членки относно въздействието на пандемията върху участието на учащите се в дистанционно образование, със специален акцент върху това къде те не биха могли да участват поради липса на цифрови средства; освен това призовава Комисията да събира данни относно цифровите умения на учителите във всички държави членки;
7. отбелязва с тревога, че пропуските в цифровото образование са задълбочили съществуващите неравенства – както между държавите членки, така и вътре в тях – и са имали непропорционално въздействие върху онези, които вече са в неравностойно положение от социален, икономически или друг характер, върху лицата със затруднения в ученето и с увреждания, както и върху принадлежащите към други уязвими или малцинствени групи; подчертава, че преодоляването на това цифрово разделение трябва да бъде непосредствен приоритет;
8. припомня освен това жизненоважната социална роля, която играят училищата и другите учебни заведения, например при осигуряването на достъп до редовно хранене и духовна подкрепа; изтъква отрицателното въздействие на ограничителните мерки върху психичното здраве и благосъстоянието на учащите, в съчетание със стреса около оценяването и изолацията от връстниците;
9. поради това приветства усилията, положени от специалистите от сферата на образованието и от държавите членки, за да се гарантира, че присъственото обучение може да се възобнови в сигурна по отношение на COVID-19 среда; призовава всички държави членки да направят необходимото, за да гарантират присъствено учене за всички; признава предизвикателството, присъщо на повторното отваряне на образователните институции, и изразява съжаление относно липсата на координация или обмен на най-добри практики на европейско равнище; призовава Комисията и държавите членки да работят в тясно сътрудничество, за да сведат до минимум рисковете за здравето на персонала и учащите и да увеличат максимално шансовете за продължаване на присъственото образование; в същото време счита, че в случай на други ограничителни мерки образователните институции трябва да бъдат подготвени да предоставят качествено цифрово обучение на всички учащи и да предприемат мерки във връзка с психичното здраве и благосъстоянието в сътрудничество с родителите и други съответни заинтересовани страни;

10. подчертава, че социалните и образователните неравенства често се затвърждават в ранна детска възраст и имат тенденцията да се увеличават в зряла възраст, тъй като по-ниската образователна степен обикновено води до по-лоши перспективи за заетост, което на свой ред обикновено намалява достъпа до обучение и възможности за развитие на работното място;
11. изразява загриженост относно неравномерността на цифровата неграмотност, изведена на преден план в резултат на кризата, като много хора изпитват затруднения с основната защита на данните в интернет, киберсигурността и информационната грамотност; подчертава особеното предизвикателство на дезинформацията и фалшивите новини в това отношение; изтъква значението на преподаването на основни умения за цифрова и информационна грамотност чрез истински подход за учене през целия живот и подчертава необходимостта от подобряване на достъпа до преподаване на цифрови умения за по-възрастните хора и за хората от групите в неравностойно положение; призовава за широкомащабни европейски инициативи за цифрова грамотност, които да бъдат заложени в преразгледания план за действие в областта на цифровото образование;
12. счита, че основната поука от кризата е, че приобщаването и равните възможности, както по отношение на достъпа, така и на качеството, трябва да бъдат поставени в центъра на бъдещите политики на Съюза в областта на образованието и обучението;
13. подчертава, че кризата показва необходимостта от многостранен подход на съвместно създаване към политиката в областта на образованието, който да включва учители и обучаващи, учащи, лица, предоставящи неформално образование и обучение, родители, предприятия, гражданско общество, профсъюзи и местни органи както при планирането, така и при осъществяването; припомня, че ученето се осъществява във формална, неформална и аформална среда и че разработването на политики трябва да бъде насочено към този многостранен подход;
14. изразява убеждението си, че кризата предоставя възможност за задълбочен размисъл за бъдещата ориентация на политиката в областта на образованието и обучението и нейното място в по-широкия план за възстановяване след пандемията; подчертава централната роля на образованието в екологичния и цифровия преход; припомня, че Европейският зелен пакт признава ключовата роля на училищата, институциите за обучение и университетите като движещи сили на промяната;
15. освен това счита, че сега е моментът да се преосмислят и модернизират учебните програми и методите на учене и да се ускори темпът на промяната; насърчава държавите членки да приемат цифровизацията и иновациите и да внедряват новите и нововъзникващите технологии, като например изкуствен интелект, блокверига, адаптивни решения за учене и игровизация, в своите системи за образование и обучение по интелигентен, ориентиран към учащите начин; подчертава необходимостта от проучване на въздействието на иновационните технологии в образованието и насърчаване на примери за най-добра практика на европейско равнище; припомня значението на правните и етичните принципи, залегнали в основата на интелектуалната собственост, в контекста на

съдържанието на цифровото образование; подчертава, че използването на цифрови технологии следва да бъде включено в образованието от ранна възраст с подходящ надзор от възрастни и специалисти, както и съобразно най-високите стандарти за защита на данните и авторското право;

16. подчертава, че прякото взаимодействие между учители и учаци не може да бъде заместено и че само присъственото учене може ефективно да гарантира придобиването на междуличностни и социални умения; поради това счита, че въпреки че пандемията вероятно ще доведе до преминаване към по-хибриден модел на образование, който съчетава присъственото учене в класната стая с решения за електронно обучение, присъственото обучение трябва да остане в центъра на образованието и обучението; припомня значението на изучаването на хуманитарни науки и счита, че те са от съществено значение в допълването на науките, технологиите, инженерството и математиката, както и на предприемаческите умения;
17. счита, че по-доброто сътрудничество и координация между държавите членки и една по-амбициозна политика на Съюза в областта на образованието и обучението биха подобрили ефективността на отговора на кризата, породена от COVID-19, и призовава настоятелно Съюза да играе по-активна координираща роля в напредъка;
18. поради това призовава Комисията да предложи амбициозна политическа рамка за бъдещата европейска политика в областта на образованието, като европейското пространство за образование се превърне от свободно виждане, основано на обширни принципи, в конкретна работна програма с набор от измерими цели, включително превръщането в реалност в Съюза най-късно до 2025 г. на автоматичното взаимно признаване на квалификации, дипломи и периоди на обучение в чужбина; настоятелно призовава Комисията да възприеме подобен амбициозен подход към модернизирания план за действие в областта на цифровото образование, като се премине от набор от различни действия към пълноценно функционираща стратегия за цифрови умения и цифрово образование; настоява Комисията да включи активно Парламента на всички етапи от определянето на политиките;
19. настоява, че бъдещата европейска политика в областта на образованието трябва да бъде изградена въз основа на съгласувана политическа рамка, която да гарантира, че съответните политически инициативи – като например Европейската програма за умения, европейското пространство за образование, планът за действие в областта на цифровото образование, гаранцията за младежта и гаранцията за децата – се допълват и подкрепят ясни общи цели на политиката; счита, че образователното измерение трябва да бъде част от диалога с гражданите, например в рамките на предстоящата Конференция за бъдещето на Европа;
20. отбелязва, че напредъкът към европейско пространство за висше образование е значително по-голям, отколкото подобни процеси в други образователни сектори; поради това настоятелно призовава Комисията да съсредоточи по-големи усилия върху други образователни сектори, по-специално образованието в ранна детска възраст, училищното образование, образованието за възрастни и професионалното образование и обучение, чрез подход, основан на ученето през целия живот;

21. припомня, че програмата „Еразъм+“ е основният инструмент за финансиране в подкрепа на изграждането на европейското пространство за образование; подчертава ценността на инструментите, разработени с подкрепата на „Еразъм+“, за създаване и споделяне на преподавателски ресурси, например чрез електронно побратимяване (e-twinning), и за разработване на модули за обучение на учители, например чрез портала за училищно образование; счита, че тези инструменти следва да бъдат разширени, по-добре финансирани и активно популяризирани в рамките на образователната общност, за да доведат до реална промяна в онлайн преподаването и ученето; припомня подкрепата си за програмата „Еразъм+“ за допълване на мобилността, но не и за нейното заместване с инструменти за виртуално обучение и сътрудничество; посочва ценния принос на редица свързани с образованието пилотни проекти и подготвителни действия, предложени от Парламента, и призовава за включването на успешни пилотни проекти и подготвителни действия в политиката и програмите;
22. подчертава освен това потенциалния принос на инициативата за центрове за високи професионални постижения, програмата DiscoverEU и инициативата за мрежи от европейски университети за европейското пространство за образование; при все това изразява съжаление, че преразгледаното предложение за МФР на Комисията от май 2020 г. – намалено дори още повече от Европейския съвет през юли 2020 г. – лишава програмата „Еразъм+“ от необходимото финансиране за осъществяване на тези водещи инициативи, без това да се отрази на основните части на програмата, по-специално на разширяването на възможностите за мобилност с учебна цел и на придаването на по-приобщаващ характер на програмата;
23. посочва, че редица програми на Съюза за финансиране могат да подкрепят образователната политика; призовава Комисията да даде приоритет на целенасочени инвестиции в цифрова инфраструктура и оборудване за учебните заведения и учащите, за да се даде възможност за дистанционно и онлайн обучение, като се обърне специално внимание на цифровите устройства и достъпа до интернет в отдалечените и селските райони; подчертава, че за тази цел следва да бъдат използвани механизмът за свързване на Европа, механизмът за възстановяване и устойчивост и Европейският фонд за регионално развитие;
24. подчертава, че висококачествените образователни системи осигуряват основата за конкурентоспособността на ЕС в световен мащаб, и припомня, че добре функциониращите системи за образование и обучение изискват високи равнища на публични инвестиции; във връзка с това изтъква, че амбициозните политики без съответното финансиране не породжат доверие; изразява дълбоко съжаление, че конкретно тези програми, които подкрепят политиките в областта на образованието и обучението, и по-специално „Еразъм+“, „Хоризонт Европа“ и Европейският социален фонд плюс, станаха предмет на бюджетни съкращения в политическото споразумение относно следващата МФР, постигнато на заседанието на Европейския съвет през юли; отново призовава за утвърждаване на бюджета на „Еразъм+“ в сравнение с бюджета в МФР за периода 2014 – 2020 г.; призовава държавите членки да използват амбициозно наличните средства чрез плана за възстановяване, за да стимулират инвестициите в образованието; насърчава държавите членки да увеличат значително публичните разходи за образование;

25. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0283

Задължения на Комисията в областта на визовата реципрочност в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) 2018/1806

Резолюция на Европейския парламент от 22 октомври 2020 г. относно задълженията на Комисията в областта на визовата реципрочност в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) 2018/1806 (2020/2605(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/1806 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване¹, и по-специално член 7 от него („механизъм за реципрочност“),
- като взе предвид своята резолюция от 2 март 2017 г. относно задълженията на Комисията в областта на визовата реципрочност в съответствие с член 1, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 539/2001²,
- като взе предвид съобщенията на Комисията относно липсата на реципрочност от 12 април 2016 г. (COM(2016)0221), 13 юли 2016 г. (COM(2016)0481), 21 декември 2016 г. (COM(2016)0816), 2 май 2017 г. (COM(2017)0227), 20 декември 2017 г. (COM(2017)0813) и 19 декември 2018 г. (COM(2018)0855), както и последното съобщение на Комисията от 23 март 2020 г., озаглавено „Актуално състояние по отношение на липсата на реципрочност в областта на визовата политика“ (COM(2020)0119),
- като взе предвид член 17 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и членове 80, 265 и 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид разискванията, проведени в Европейския парламент на 19 октомври 2020 г., относно задълженията в областта на визовата реципрочност,
- като взе предвид въпроса до Комисията относно задълженията на Комисията в областта на визовата реципрочност в съответствие с член 7 от Регламент (ЕО) № 2018/1806 (O-000049/2020 – B9-0022/2020),

¹ **ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 39.**

² ОВ С 263, 25.7.2018 г., стр. 2.

- като взе предвид предложението за резолюция на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,
 - като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че обикновено се счита, че критерият за визова реципрочност, който е един от критериите на визовата политика на ЕС, означава, че към гражданите на ЕС, пътуващи за трета страна, следва да се прилагат същите условия като условията спрямо гражданите на съответната трета страна при пътуването им за ЕС;
- Б. като има предвид, че целта на механизма за визова реципрочност е да се постигне такава визова реципрочност; като има предвид, че визовата политика на ЕС забранява на отделните държави членки да въвеждат изискване за виза по отношение на граждани на трета страна, ако тази страна е включена в приложение II към Регламент (ЕС) 2018/1806 (държави, чиито граждани са освободени от изискването за виза за краткосрочен престой);
- В. като има предвид, че механизмът за реципрочност беше преработен през 2013 г., като Парламентът стана съзаконодател, поради необходимостта този механизъм да се адаптира с оглед на влизането в сила на Договора от Лисабон и в съответствие с практиката на Съда на Европейския съюз в областта на вторичните правни основания, така че механизмът „да предвижда отговор на Съюза като акт на солидарност, ако трета страна, включена в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, прилага изискване за виза за гражданите на поне една държава членка“ (съображение 1 от Регламент (ЕС) № 1289/2013);
- Г. като има предвид, че механизмът за реципрочност установява процедура, която започва в случай на нереципрочност и включва точно определени срокове и действия, които трябва да бъдат предприети с цел прекратяване на липсата на реципрочност; като има предвид, че присъщата му логика води до мерки с нарастваща тежест по отношение на съответната трета страна, включително дори до суспендиране на освобождаването от изискването за виза за всички граждани на съответната трета страна („втори етап от прилагането на механизма за реципрочност“);
- Д. като има предвид, че „за да се осигури адекватното участие на Европейския парламент и на Съвета във втория етап от прилагането на механизма за реципрочност и предвид особено чувствителния политически характер на суспендирането на освобождаването от изискването за виза за всички граждани на трета страна, включена в списъка в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, както и хоризонталните последици за държавите членки, асоциираните към Шенген държави и самия Съюз, по-специално за външните им отношения и за цялостното функциониране на Шенгенското пространство, на Комисията се предоставя правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с определени елементи на механизма за реципрочност“, включително във връзка със суспендирането на освобождаването от изискването за виза за всички граждани на съответната трета страна;

- Е. като има предвид, че „Европейският парламент или Съветът могат да решат да оттеглят делегирането“ (член 290, параграф 2, буква а) от ДФЕС);
- Ж. като има предвид, че „делегираният акт може да влезе в сила единствено ако в срок, определен от законодателния акт, Европейският парламент или Съветът не представят възражения“ (член 290, параграф 2, буква б) от ДФЕС);
3. като има предвид, че Комисията оспори пред Съда на Европейския съюз избора на делегирани актове във втория етап от прилагането на механизма за реципрочност, и като има предвид, че въпреки това Съдът се произнесе, че изборът от страна на законодателя е правилен (дело С-88/14);
- И. като има предвид, че съответно механизмът по ясен начин възлага задълженията и отговорностите на Парламента и Съвета, както и на Комисията, в различните етапи на механизма за реципрочност;
- Й. като има предвид, че следователно в този случай става дума за солидарността между държавите – членки на ЕС, като съществува и институционален проблем, тъй като понастоящем Парламентът и Съветът са лишени от своя прерогатив на адекватно „участие [...] във втория етап от прилагането на механизма за реципрочност“;
- К. като има предвид, че Комисията не следва да остава в ситуация, в която забавянето и отказът от нейна страна да прилага законодателството на ЕС биха могли да доведат до подкопаване на доверието в нея като пазител на Договорите, а следва да ѝ се припомнят нейните институционални и правни задължения;
1. повтаря съображението си, че Комисията е задължена по закон да приеме делегиран акт – с който временно да се спре освобождаването от изискването за виза за граждани на трети страни, които не са премахнали изискването за виза по отношение на гражданите на някои държави членки – в срок от 24 месеца от датата на публикуване на нотификациите в това отношение, като този срок изтече на 12 април 2016 г.;
2. призовава Комисията, въз основа на член 265 от ДФЕС, да приеме необходимия делегиран акт в срок от най-много два месеца от датата на приемане на настоящата резолюция;
3. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията, Европейския съвет и Съвета, както и на националните парламенти.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet